

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ І ПСИХОЛОГІЇ**

З В І Т

про діяльність кафедри психології та особистісного розвитку

за 2018 р.

Затверджено

Засідання кафедри психології

та особистісного розвитку

Протокол №5 від 05.12.2018 р.

Київ–2018

Звіт про діяльність кафедри психології та особистісного розвитку
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»

ЗМІСТ

ЧАСТИНА I.

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ.....	3
II. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	6
II.2. Фундаментальні дослідження.....	6
II.4. Публікації.....	14
II.5. Найвагоміші результати наукових досліджень та/або діяльності установи.....	15
III. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	31
IV. УПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ЙОГО МОНІТОРИНГ.....	33
VI. ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ ЗАХОДІВ.....	38
VIII. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ.....	61
IX. НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ.....	66
IX.1. Висвітлення результатів діяльності установи, закладу в інформаційному науково-освітньому просторі.....	66
IX.2. Науково-інформаційна діяльність та зв'язки з громадськістю.....	67
IX.3. Інформаційно-комунікаційні технології в діяльності установи, закладу.....	75
X. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІРОБІТНИЦТВО.....	76
XIV. ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ НАПН УКРАЇНИ НА 2016-2022 РОКИ.....	80
XV. ВИСНОВКИ.....	84
XVI. СПИСОК ОСНОВНИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ.....	85

ЧАСТИНА II.....	98
Анотований перелік продукції, готової до впровадження (приклади оформлення анотованого переліку продукції).....	98

Звіт про діяльність кафедри психології та особистісного розвитку
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»

ЧАСТИНА I.

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ УСТАНОВИ

Основними завданнями кафедри психології та особистісного розвитку у 2018 р. є здійснення навчальної, наукової, методичної, виховної та організаційної роботи відповідно до ОПП, навчального навантаження кафедри, технічного завдання науково-дослідної теми кафедри, планів роботи кафедри тощо. У 2018 р. кафедрою психології та особистісного розвитку проводилась науково-дослідна робота за напрямками:

1) пріоритетний напрям розвитку науки і техніки на період до 2020 року: «Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави»;

2) пріоритетний тематичний напрям наукових досліджень і науково-технічних розробок: «Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук» (відповідно до Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2015 року, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 вересня 2011 р. № 942);

3) коди та назви наукових напрямів або проблем: 4.6.1.2. Психологія особистості. Соціальна психологія; 4.6.1.3. Психологія навчання та виховання; (відповідно до Основних наукових напрямів та найважливіших

На другому проміжному аналітичному етапі (січень 2018 – грудень 2018 р.) вирішувались такі завдання:

1) вирішення теоретичних питань, які входять у загальну проблему дослідження;

2) вивчення практичних аспектів за напрямками дослідження, узагальнення досвіду теоретичних та практичних напрацювань з реалізації мети дослідження.

Основні наукові результати НДР.

В процесі виконання завдань відповідно до теми НДР кафедри психології та особистісного (на громадських засадах) науково-педагогічними працівниками кафедри психології та особистісного розвитку отримано у 2018 р. такі результати.

Проблема дослідження: обґрунтування методологічних та методичних аспектів особистісного розвитку та психологічної допомоги в сучасних умовах.

У звітному році над темою працювали 10 виконавців. Науковий керівник НДР – П. В. Лушин, д-р. психол. наук, професор.

За результатами виконаних наукових досліджень у 2018 р. опубліковано 53 наукових праць, серед яких:

- 3 наукові продукції (монографії);
- 19 наукових статей, в тому числі: у виданнях, що входять до наукометричних баз даних – 5, вітчизняних фахових виданнях – 14, у зарубіжних виданнях – 4, у збірниках наукових праць – 7, тези – 25;
- виробничо-практична продукція – 4;
- навчальна продукція – 2.

Також подано до друку 8 наукових праць, серед яких 1 стаття в монографії, 2 наукові статті, 5 тез.

Кількість упроваджених результатів НДР в рамках діяльності кафедри психології та особистісного розвитку, отриманих упродовж звітнього року – 13.

Основні напрями і результати роботи дослідження апробовано шляхом участі виконавців теми у наукових конференціях, семінарах, виставках, круглих столах.

У 2018 р. педагогічні і науково-педагогічні працівники кафедри психології та особистісного розвитку взяли участь у 73 масових наукових заходах, з них: 16 Міжнародних конференціях; 9 Всеукраїнських конференціях;

16-ти семінарів; 3 зустрічах, 7 виставках; 4 круглих столах; 4 форумах, 6 тренінгах, 1 фестивалі, 1 лекції.

У 2018 р. на кафедрі психології та особистісного розвитку працювало 1 педагогічний працівник (методист вищої категорії) та 14 науково-педагогічних працівників, з них – 10 штатних осіб (1 доктор наук – професор, 3 кандидатів наук – доцентів, 2 кандидати наук, 4 старших викладачів), 2 працівника – за суміщення посад (1 доктор наук – професор, 1 кандидат наук – доцент), 2 працівника – сумісники (1 доктори наук – професори).

На кафедрі психології та особистісного розвитку у 2018 р. навчалось 8 аспірантів:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника	Прізвище, ім'я, по батькові аспіранта	Термін навчання
Лушин П. В.	Журавльова В. В.	з 15.09.15 р. по 15.09.2019 р.
	Решетник О. А.	з 03.10.16 р. по 03.10.2020 р.
	Кравець Г. В.	з 02.10.17 р. по 02.10.2021 р.
	Кошель Н. А.	з 02.10.17 р. по 02.10.2021 р.
	Мухіна Л. Я.	з 01.10.18 р. по 01.10.2022 р.
Воляннюк Н. Ю.	Лушин В.П.	з 03.10.16 р. по 03.10.2020 р.
Інжиєвська Л. А.	Олексієнко О. І.	з 01.10.18 р. по 01.10.2022 р.
Сухенко Я. В.	Маслова В. А.	з 15.09.15 р. по 15.09.2019 р.

У 2018 р. на кафедрі психології та особистісного розвитку 6 стажистів-дослідників, які прикріплені до кафедри, продовжували виконувати свої наукові дослідження:

Відповідно до рішення вченої ради Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти» від 19 вересня 2018 р. (Протокол №7) та на підставі рішення атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України професору кафедри психології та особистісного розвитку Бевз Галині Михайлівні присвоєно вчене звання професора кафедри психології та особистісного розвитку (Атестат професора АП № 000524 від 23 жовтня 2018 р.)

II. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

II.2. Фундаментальні дослідження

Кількість фундаментальних наукових досліджень та їх розподіл за науковими напрямками.

Науково-дослідна робота на кафедрі психології та особистісного розвитку у 2018 р. виконувалась відповідно до 1 фундаментального наукового дослідження

Терміни проведення НДР: Кафедра психології та особистісного розвитку (завідувач – д-р. психол. наук., проф. П. В. Лушин) «Особистісний розвиток та психологічна допомога в сучасних умовах» (РК 0117U002377) (2017–2021 рр.).

Етап дослідження – другий проміжний аналітичний етап:

- вирішення теоретичних питань, які входять у загальну проблему дослідження;
- вивчення практичних аспектів за напрямками дослідження;
- узагальнення досвіду теоретичних та практичних напрацювань з реалізації мети дослідження.

Відповідно до завдань II етапу вирішено теоретичні питання та вивчено практичні аспекти за напрямками дослідження, у межах яких працівниками кафедри психології та особистісного розвитку виконується науково-дослідна тема «Особистісний розвиток та психологічна допомога в сучасних умовах» (РК 0117U002377) (2017–2021 рр.):

1. Науковий напрям 4.6.1.2. Психологія особистості. Соціальна психологія;

2. Науковий напрям 4.6.1.3. Психологія навчання та виховання.

У межах даних напрямів науково-дослідна робота на кафедрі у 2018 р. виконувалась відповідно до підтем наукових досліджень працівників кафедри психології та особистісного розвитку (у межах науково-дослідної теми «Особистісний розвиток та психологічна допомога в сучасних умовах» (РК 0117U002377) (2017–2021 рр.)) (Табл. 1).

**Підтеми наукових досліджень у межах науково-дослідної теми
«Особистісний розвиток та психологічна допомога в сучасних умовах»**

Шифр наукового напрямку	Підтема дослідження	Виконавець
4.6.1.2. 4.6.1.3. 4.6.1.5.	Фасилітативний супровід розвитку особистості майбутнього фахівця	П. В. Лушин
	Формування професійної толерантності майбутніх керівників освітніх організацій	О. В. Брюховецька
	Прощення як соціальний та психологічний феномен	А. І. Гусев
4.6.1.3. 4.6.1.5.	Психологічний супровід індивідуальних освітніх траєкторій педагогічних працівників у VUCA-умовах	Я. В. Сухенко
	Профілактика та корекція особистісної конфліктності майбутніх психологів	Т. В. Чаусова
	Теоретико-методологічні основи дослідження особистісного розвитку майбутнього психолога засобами арт-терапії	Л. А. Інжиєвська
	Розвиток довіри до себе у майбутніх психологів	С. В. Шевченко
	Особливості формування толерантності до невизначеності у майбутніх психологів	С. А. Хілько
	Особливості психологічної допомоги у сучасних кризових ситуаціях життя	Ю. М. Кримлова
	Психологічні особливості розвитку професійно значущих якостей майбутніх менеджерів організацій	М. С. Діденко

П.2.1. Основні наукові результати науково-дослідної роботи теми НДР кафедри психології та особистісного розвитку у 2018 р. :

• встановлено:

1) що толерантність до невизначеності (ТН) є складним поняттям, яке розглядається з позицій різних теоретичних конструктів: як риса особистості, як соціально-психологічна установка, як когнітивно-перцептивне утворення, як здатність особистості, як культурна складова, як множинність реакцій на

невизначені ситуації, як характеристика індивідуальної саморегуляції особистості в невизначених ситуаціях;

2) невизначеність у професійній діяльності психолога це перехідний стан, що спонукає психолога до сприйняття нових, неструктурованих, невизначених, неоднозначних ситуацій не як загрозу, а як такі, що містять різноманітні можливості вирішення професійних задач, відчуючи при цьому позитивні емоції;

3) що феномен «довіри до себе» у психології образно кваліфікують як «категорію підвищеної складності», засвідчуючи її високу динамічність, багатфакторність та багатоаспектність. Довіра до себе, визначається як певний гіпотетичний конструкт, який дозволяє людині зайняти певну ціннісну позицію по відношенню до самої себе, до світу і, виходячи з цієї позиції, будувати власну стратегію життєдіяльності. Довіра до себе є передумовою повноцінного володіння собою та умовою самоорганізації людини та її самореалізації як в сфері відносин і спілкування з іншими людьми, так і у обраній професійній сфері;

- **розкрито:** види, функції та фактори довіри/недовіри, що детермінують розвиток довіри до себе, розглянуто феномен розвитку довіри до себе в контексті становлення професійної ідентичності майбутніх психологів;

- **виявлено:** як і будь-яка структура, структура «довіри до себе» є цілісним утворенням і своєрідною організацією психічних ресурсів. У структурі «довіри до себе» у майбутніх психологів існує певна ієрархія її структурних компонентів, а також якісні та кількісні характеристики, які визначають рівень її розвитку. Довіра до себе майбутнього психолога включає наступні структурні компоненти: рефлексивний (самоаналіз та рефлексивне усвідомлення своїх можливостей), мотиваційний (усвідомлення своїх внутрішніх мотивів та цілей), когнітивний (узагальнення внутрішнього досвіду та знань про самого себе), поведінковий («вихід за межі самого себе», дії на результат) та емоційний (емоційна репрезентація в динаміці професійного становлення)

- **обґрунтовано:** формування ТН – являє собою процес змін особистості на когнітивному, емоційному і поведінковому рівнях, внаслідок впливу зовнішніх і внутрішніх факторів невизначеності, в результаті чого формується здатність не тільки витримувати напругу в ситуаціях невизначеності, а й продуктивно діяти і знаходити варіанти вирішення таких ситуацій;

- **розроблено:**

- 1) структурно-функціональна модель особистісного розвитку майбутніх психологів в умовах післядипломної освіти дозволяє розглянути досліджуваний процес комплексно, охопити в єдиній системі зміст, функції і арт-засоби. Виклики сьогодення зумовлюють ряд специфічних питань, які стосуються саме того яким чином має забезпечуватись «доступ» до особистісного ресурсу залучених до навчання студентів і занепокоєння відбувається коли країна оповита гібридною війною і суспільство потребує психологів – фахівців;

- 2) модель формування ТН у майбутніх психологів, яка складається з трьох взаємопов'язаних структурних компонентів: когнітивного, афективного і конативного. Когнітивний компонент включає обізнаність та усвідомленість позитивної складової ТН, афективний – позитивне ставлення до формування ТН, конативний – рішучість і дієвість в ситуаціях невизначеності. Формування ТН забезпечується такими психолого-педагогічними підходами: гуманістичним, системним, особистісно-орієнтованим, діяльнісним, екофасилітативним, контекстним;

- 3) теоретичну модель розвитку довіри до себе майбутніх психологів у процесі професійної підготовки яка складається: із довіри як цілісного утворення, базальної довіри (як ядра особистості), на основі якого, з віком, у особистості формується довіра до себе, в тому числі як до майбутнього фахівця та складається з компонентів, серед яких ми виділяємо наступні: рефлексивний, мотиваційний, когнітивний, поведінковий та емоційний. Процес професійної підготовки сприяє формуванню професійної ідентичності (у нашому випадку майбутнього психолога), що в свою чергу визначає цілепокладання, усвідомлення власних можливостей та оцінку себе як фахівця. Розвиток довіри

до себе у майбутніх психологів на етапі професійного навчання опосередковується зовнішніми та внутрішніми умовами, що є динамічними та змінюваними;

• **розроблено і обґрунтовано:** модель професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів, що складається з трьох взаємопов'язаних компонентів: а) власне управлінська толерантність (комплекс професійно важливих якостей особистості, який виражається у здатності керівника протистояти невизначеності, успішно адаптуватися до змін в професійній діяльності, справлятися з професійними труднощами і стресами, зберігаючи внутрішню стійкість); б) толерантність до взаємодії із суб'єктами навчально-виховного процесу (комплекс професійно важливих якостей керівника, який характеризується здатністю позитивно реагувати на відмінності суб'єктів незалежно від їхнього соціального статусу, прагненням досягти розуміння з іншими, повагою до їхньої думки, емпатією, доброзичливістю і конструктивністю у взаєминах з ними); в) ауто толерантність (комплекс професійно важливих якостей особистості, що виявляється у прийнятті себе, своєї автентичності, впевненості у собі, відповідальному ставленні до власного життя, здатності аналізувати свої слова і вчинки й робити висновки з власних помилок, адекватній самооцінці);

• **визначено:**

1) типи спрямованості професійної толерантності:

а) інтертолерантність (зовнішній тип толерантності, спрямований на навколишнє середовище і суб'єктів навчально-виховного процесу);

б) інтратолерантність (внутрішній тип толерантності, спрямований на особистість керівника); в) збалансований тип толерантності (гармонійне поєднання інтертолерантності й інтратолерантності, апріорно позитивне ставлення як до співробітників і навколишньої дійсності, так і до себе, як освітянина, керівника й особистості);

2) підходи щодо можливості формування ТН: процесуально-динамічний, генетично-моделюючий, теорія особистісного змінювання (екофасилітативний),

системний, генетичний, суб'єктний, професіогенетичний, акмеологічний, екзистенційний, розглядають процеси психічного розвитку і змінювання особистості, становлення і перетворення психологічної організації людини як складної цілісної системи, що сприяє толерантному ставленню до невизначеності;

3) в різних напрямках психологічної науки йдеться про три самостійні сфери, де довіра найчастіше розглядалася в якості умови існування будь-якого іншого явища: це довіра до світу, довіра до інших і довіра до себе. Основою для формування означених видів довіри є «базальна довіра», що виникає на ранніх стадіях онтогенетичного розвитку особистості. Довіра до себе існує в єдності з довірою до світу та довірою до інших, а проблема полягає в рівні їх співвідношення. Саме довіра до себе і довіра до світу об'єднує особистість і світ в єдину онтологію, даючи можливість виділяти значущі для неї властивості об'єктивного світу, а також усвідомлювати лише ті свої можливості і потреби, які набувають сенс у конкретній ситуації. Довіра забезпечує особистості, з одного боку, активну взаємодію зі світом, а з іншого – самостійно обирати цілі і ставитись до себе як до цінності;

• **з'ясовано:**

1) модель структурно-функціональна модель особистісного розвитку майбутніх психологів в умовах післядипломної освіти включає три стадії процесу особистісного розвитку майбутнього психолога: стадія входження у нову професію, стадія освоєння професії, результативно-оцінна стадія. Реалізація на кожній із цих стадій відповідних функцій арт-засобів (діагностичної, розвивальної та корекційної), забезпечують можливість представити процес освітньої підготовки майбутніх психологів в умовах післядипломної освіти у сукупності дотримання принципів цілеспрямованості, послідовності та комплексності навчання; підтвердити доцільність вибору арт-засобів у відповідності до логіки професійної підготовки студентів в умовах післядипломної освіти;

2) а) в аналізі можливих ознак ситуації невизначеності виділяють зовнішні і внутрішні умови, що визначають суб'єктивне ставлення до таких ситуацій; б) серед виділених параметрів невизначеності максимально представлені: новизна, складність, суперечливість, неможливість контролю, множинність виборів і рішень, високий ступінь ризику; в) для подолання невизначеності значення має особистий смисл, здійснення вибору, прийняття рішення в ситуації невизначеності; г) суб'єктивна кваліфікація ситуації як невизначеної в більшості дослідженнях представлена у вигляді когнітивних, афективних і поведінкових особливостей особистості; д) ставлення особистості до невизначеності може бути як толерантне прийняття невизначеності як неминучості, адаптивність і використання її можливостей і переваг, так і інтолеранте – негативне ставлення до невизначеності, двозначності, амбівалентності, суперечливості, заплутаності, складності що супроводжується емоційними станами тривожності, афекту та проявляється на поведінковому рівні як залежність від соціального оточення; е) невизначеність можливо не тільки долати, толерувати, але й стимулювати її появу, з метою реалізації нових, різноманітних можливостей;

3) процес становлення професійної ідентичності передбачає проходження особистістю подібних до соціалізації етапів – довіри, автономії, ініціативності, досягнення, ідентичності, інтимності, творчості, інтеграції. У стійкому остаточному варіанті професійна ідентичність формується на досить високих рівнях оволодіння професією та виступає як стійке узгодження основних елементів професійного процесу. Розвиток довіри до себе у майбутніх психологів в контексті становлення професійної ідентичності припускає виділення етапів її формування. Змістовий аналіз феномену розвитку довіри до себе на етапі професійної підготовки дає підстави констатувати, що довіра до себе дозволяє майбутньому психологу зайняти певну ціннісну позицію стосовно самого себе в процесі професійної підготовки та виходячи із цієї позиції, будувати стратегію реалізації себе у майбутній професійній діяльності;

- **поглиблено та розширено:** уявлення про особистість керівних кадрів освіти як суб'єктів власного професійного й особистісного саморозвитку; поняття професійно важливих якостей керівників загальноосвітніх навчальних закладів;

- **подальшого розвитку набуло:** положення про психологічні засади управління закладами середньої освіти як освітніми організаціями в умовах соціальних трансформацій, умови розвитку толерантності особистості тощо;

- **виділено:** типи ситуацій невизначеності у професійній діяльності психологів-теоретиків/дослідників залежно від здібностей до наукової діяльності і практичних психологів залежно від видів діяльності, які супроводжуються когнітивним осмисленням, емоційним переживанням, віднаходженням продуктивних шляхів вирішення проблеми;

- **виокремлено:** внутрішні і зовнішні ситуації невизначеності в професійній діяльності психологів: внутрішні пов'язані з внутрішніми протиріччями психолога; зовнішні виникають при взаємодії з зовнішнім середовищем, яке характеризується динамічністю, мінливістю, непередбачуваністю.

II.2.2. Основні науково-прикладні результати та інновації:

- **спроектовано і проведено:**

- 1) Науковий семінар «Психолого-педагогічний супровід навчально-професійної діяльності майбутніх фахівців в системі ППО» (15 лютого 2018 р., ДВНЗ УМО, ННІМП);

- **розроблено:**

- 1) програма співбесіди («Економіка та управління підприємством» для другого (магістерського) рівня);

- 2) навчально-методичні матеріали: Арт-терапевтичний тренінг: конспект лекцій та робочий зошит для самостійної роботи з дисципліни / автор-уклад. Л. А. Інжиєвська. Друге видання, доповнене. – К. : Педагогічна думка, 2018. – 184 с. – Бібліограф. – С. 179–183.

- **створено:**

1) лекційні курси та навчальні програми дисциплін: «Етнопсихологія», «арт-терапевтичний тренінг», «Психологія творчості», «Психофізіологія», (к. психол. наук., доц. Л. А. Інжиєвська)

- **підготовлено:** освітньо-професійні програми (ОПП) «Психологія» зі спеціальності 053 «Психологія» з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

2.3. Підготовлено та надруковано

II.4. Публікації

Загальна кількість праць, підготовлених на кафедрі психології та особистісного розвитку за звітний період – 61, зокрема надруковано – 53.

За видами продукції:	Підготовлено	Зокрема надруковано
Наукова продукція:		
стратегія		
монографії	4	3
збірники наукових праць		
Науково-виробнича продукція:		
посібники		
навчально-методичні		
методичні посібники		
навчальні посібники		
методичні рекомендації		
порадник	3	3
картки	1	1
Навчальна продукція:		
лекційні курси		
Курс лекцій та робочий зошит	1	1
Матеріали до курсу	1	1
Довідкова продукція:		
положення		
збірники нормативних документів		
довідник		
словник		
Статті:	21	19
у наукових фахових виданнях	14	14
у міжнародних виданнях	4	4
у виданнях, що входять до наукометричних баз даних	5	5
в інших виданнях		
у науково-педагогічній пресі		
у збірниках наукових праць	7	7

у наукових періодичних виданнях		
Тези	30	25

II.5. Найвагоміші результати наукових досліджень та/або діяльності установи

Підтема: «Фасилітативний супровід розвитку особистості майбутнього фахівця»

Проблема: «Психологічна допомога в малопередбачуваному і мінливому світі»

Психологічна допомога в наші часи переживає серйозні зміни. За даними відомого дослідника психотерапії Скотта Міллера вона еволюціонує в певні принципово нові форми і навіть іноді наважується конкурувати (наприклад, за швидкістю досягнення результату) з арсеналом медичних та фармакологічних засобів. Все більше з'являється психологів, які переходять на консультування в онлайн, активно поширюються різні мобільні додатки, які допомагають «стражденним» підвищувати свою психологічну компетенцію або навіть отримати швидку психологічну допомогу онлайн і не тільки від живого / реального професіонала дистанційно, але й за допомогою звернення до комп'ютерної програми в особі психолога-аватара. Програма з небаченою раніше швидкістю діагностує невербальні реакції, аналізує мовні стимули і конструює своєчасні та адекватні питання / реакції для надання професійної допомоги.

Всі ці та багато інших особливостей сучасної психологічної допомоги знаходяться в певній відповідності з вимогами часу, які ряд авторів називають «швидкоплинним» або текучим (З. Бауман) або VUCA- світом, тобто динамічним, малопередбачуваним, багатозначним і невизначеним. Подібний новий світ є протилежним попередньому і фактично є свідком процесу розвитку соціокультурної матриці за діалектичною схемою теза-антитеза-синтез.

Аналогічне відношення і до теорії і практики має створений / той, що створюється нами вітчизняний підхід до надання психологічної допомоги «Екофасилітація». Традиційно ця психотерапевтична модальність належала до недирективної психологічної допомоги, продовжувала відповідну логіку підходу Карла Роджерса, яка на перше місце ставила конструкт особистісної орієнтованості, абсолютного позитивного прийняття.

Додаючи до поняття фасилітації приставку «еко», ми не просто робили акцент на нешкідливості або не привнесення «шкідливих» або «токсичних» елементів допомоги, ми вперше для себе і наших клієнтів зробили акцент на тому, що негативні переживання-як з боку клієнта, так і психолога сприяють стабілізації їхньої спільної системи, її прориву / переходу на етап появи нових можливостей. І справа тут не обов'язково в тому, що в нестатичних, динамічних і таких, що розвиваються, живих системах шкода – поняття змінне, або те, що в певний час заподіює страждання, в іншому разі або з часом може виступати в якості переваги і користі, наприклад, за принципом : те, що нас не вбиває, робить нас сильнішими ...

Мова також не про те, що в сучасних умовах динамічного і непередбачуваного світу, хаос – це скоріше необхідний етап на шляху формування нового порядку і стабільності – як це буває в ситуації постравматичних явищ – як процес самозникнення наслідків травматичної події. А в тому, що особистість, як і всі динамічні живі системи, постійно комунікує з навколишнім середовищем, яке чинить опір і далеко не завжди «прозоре». Уявити собі в якості нормативних умов передбачуваний і стабільний / сталий розвиток (своєрідний життєвий парник), якщо і можна, то тільки як тимчасові, а саме, до того моменту, коли відкрита система особистості, вичерпавши наявний потенціал, рефлекторно / інстинктивно прагне до самооновлення і реконструкції власних основ.

У цьому сенсі екологічним є не ефект відсутності в житті людини негативу / шкоди / токсичності, або здатності його уникати і запобігати, але тенденція до розкриття власного потенціалу особистості в актуальних життєвих

обставинах. (Звідси, сучасний VUCA-світ даний нам не для страждання, а як самозбереження, як базова стабільність постійних змін, розвитку і самооновлення).

Якщо в нинішні часи постійних викликів, змін, а також природних і соціальних катаклізмів, суб'єкт знаходиться в ситуації внутрішньої гармонії, відсутності драйву / прагнення / позиву до розвитку і саморозвитку, (при цьому не відчуючи потреби в зверненні за тією чи іншою допомогою чи об'єднання з іншими з цією метою), то подібну реакцію швидше за все можна було б віднести до неекологічної.

1. Лушин П. В. Введение в ЭкоПсихоИммунологию : Материалы к учебному курсу / Лушин П. В. – Киев, 2018. – 96 с. – (Серия «Живая книга» ; Т. 5). – 5 друк. арк.

Данное учебное пособие является первым в инновационном направлении научно-практических изысканий «ЭкоПсихоИммунология». Конкретные случаи оказания психологической помощи психологом-экофасилитатором являются свидетельством не столько преодоления страдания, сколько укрепления социального психоиммунитета личности, групп, сообществ. Автор презентует психологическую помощь как а) элемент социального конструирования, б) способ своеобразной иммунизации от застойных процессов в саморазвитии личности, в) учебный «прививочный материал» для подготовки и повышения квалификации в области психологии и психологической помощи. Учебное пособие состоит из реальных психологических онлайн сессий, проведенных доктором психологических наук, профессором П.В. Лушиным в письменной форме, а также из так называемых им оригинальных «Экофасилитативных сказок» или своеобразных «прививок», которые позволяют в живой эвристической форме овладевать основами инновационного направления психологической помощи «экофасилитация».

«Введение в ЭкоПсихоИммунологию» рассчитано на студентов-психологов, аспирантов, исследователей психотерапии, а также на всех, кто

интересується питаннями психологического саморозвиття и
посттравматического роста.

**Підтема: «Формування професійної толерантності майбутніх
керівників освітніх організацій»**

***Проблема:** «Психологічні особливості управління загальноосвітніми
навчальними закладами як організаціями системи середньої освіти»*

Висвітлено основні теоретичні підходи до аналізу феномену організації та її сутнісних характеристик; розкрито специфіку управління загальноосвітніми навчальними закладами як організаціями системи середньої освіти; розкрито роль керівників в управлінні загальноосвітніми навчальними закладами.

Аналіз сучасних досліджень (І. Ансофф, К. Бленчард, О. Виханський, Р. Дафт, Г. Добров, Б. Карлоф та ін.) свідчить, що *організація* є системним, структурно впорядкованим і взаємообумовленим соціальним утворенням, зміст і напрям діяльності якого визначається спільною метою й інтересами її суб'єктів, які свідомо координують свої дії для досягнення спільної мети. Сутнісними характеристиками організації є: наявність двох або більше людей, що вважають себе членами однієї групи; наявність принаймні однієї мети (тобто бажаного кінцевого стану або результату), яку приймають як загальну всі члени цієї групи; наявність членів групи, які спеціально працюють разом, щоб досягнути значущої для них мети (М. Альберт, М. Мескон, Ф. Хедоурі та ін.).

Одним із видів сучасних організацій виступають *освітні організації* як важливі соціальні інститути, що забезпечують культурну наступність поколінь й готовність людини до виконання соціальних і професійних ролей. Охарактеризовано *заклади середньої освіти* як *освітні організації*, що являють собою цілісні соціальні утворення, які мають спеціальну структуру й

виконують специфічні функції у суспільстві – навчання, виховання та розвиток юної особистості (Л. Даниленко, Н. Коломінський, В. Маслов, Н. Островерхова, Г. Єльнікова, В. Пікельна, М. Поташник, Т. Сорочан та ін.).

Основними навчальними закладами, що забезпечують реалізацію права громадян на загальну середню освіту, є *загальноосвітні навчальні заклади*. З урахуванням наявних у науковій літературі розробок (Л. Карамушка, М. Кириченко, М. Смирнова, Р. Шакуров та ін.) визначено *психологічні особливості загальноосвітніх навчальних закладів*, до яких віднесено: а) складність і багатоаспектність місії, виконання якої можливе лише за умови толерантної взаємодії різних соціальних груп (персоналу освітніх організацій, учнів, їхніх батьків, громадських організацій, органів публічного адміністрування та ін.); б) психологізація мети діяльності, спрямованої на підготовку сучасних випускників, які відповідно до Концепції Нової української школи мають бути інноваторами, громадянами, особистостями з розвинутими духовними цінностями; в) необхідність створення психологічно безпечного, толерантного освітнього середовища; організація взаємодії суб'єктів освітнього процесу на засадах людиноцентричного, гуманістичного підходу та ін.); г) емоційно напружений зміст діяльності персоналу (вчителів), яка є, з одного боку, відповідальною, а з іншого – творчою за своєю природою і потребує розуміння, підтримки, толерантного сприйняття; д) традиційність організації освітнього процесу, що в окремих моментах зумовлює консервативність освітньої галузі, утруднює впровадження освітніх інновацій; ж) «старіння» і фемінізованість педагогічного колективу, що певною мірою можна пояснити падінням престижу професії вчителя; з) діяльність загальноосвітніх навчальних закладів в умовах полікультурного середовища, що висуває особливі вимоги до етнічної толерантності суб'єктів освітнього процесу; к) функціонування загальноосвітніх навчальних закладів в умовах складної демографічної ситуації, яка спричиняє напружену конкуренцію у контексті залучення споживачів освітніх послуг через створення закладів нового типу, розширення спектру освітніх послуг тощо. Зазначені особливості,

у свою чергу, вимагали змін, що висуваються до системи управління загальноосвітніми навчальними закладами.

Питання *управління загальноосвітніми навчальними закладами* та його модернізації на різних етапах розвитку країни й освіти висвітлено у працях учених В. Бондаря, О. Бондарчук, Л. Калініної, Л. Карамушки, О. Киричука, В. Олійника, В. Пікельної, С. Подмазіна, Г. Тимошко та ін., у межах яких виокремлено: *процесуальний* (Ю. Конаржевський, В. Маслов, Р. Шакуров та ін.); *діяльнісний* (В. Лазарев, М. Поташник, Т. Сорочан та ін.); *соціально-психологічний* (Н. Завацька, П. Третьяков, Т. Шамова та ін.), *організаційно-психологічний* (О. Бондарчук, Л. Карамушка, О. Креденцер, І. Сняданко, К. Терещенко, М. Ткалич та ін.) підходи. На основі узагальнення зазначених підходів визначено, що управління загальноосвітніми навчальними закладами як освітніми організаціями являє собою цілеспрямовану активну взаємодію керівника з іншими учасниками освітнього процесу з метою забезпечення та координації зусиль щодо оптимального функціонування, досягнення цілей та розвитку організації – сприяння всебічному й гармонійному розвитку творчої особистості учнів з активною громадянською позицією й розвинутими духовними цінностями.

Ураховуючи низку досліджень (О. Бондарчук, Л. Карамушка, В. Пікельна, Т. Шамова та ін.), виокремлено *психологічні особливості управління загальноосвітніми навчальними закладами як організаціями системи середньої освіти*: по-перше, спрямованість управлінського процесу на людину, яка одночасно є об'єктом і суб'єктом управління, що потребує обов'язкової організації суб'єкт-суб'єктної управлінської взаємодії; по-друге, комплексний характер управлінського впливу, пов'язаний із необхідністю забезпечення внутрішньо-організаційної та зовнішньої взаємодії зі стейкхолдерами, розвитку конкурентоспроможності загальноосвітніх навчальних закладів, подальшого розширення їх автономії з одночасним підвищенням відповідальності за кінцеві результати діяльності; по-третє, поєднання процесів управління особистісним розвитком суб'єктів освітнього

процесу із управлінням власним професійно-особистісним розвитком, оскільки керівник має виступати зразком тієї особистості, до становлення якої він стимулює інших учасників освітнього процесу тощо.

Зазначені особливості зумовили посилення значення *ролі керівника* в управлінні загальноосвітнім начальним закладом. З одного боку, керівник загальноосвітнього навчального закладу мусить бути ефективним менеджером, який має спеціальну професійну освіту, виконує багато управлінських функцій, створює умови для максимальної ефективності розвитку педагогічного колективу. З іншого боку, він мусить добре знати освітній процес, ініціювати запровадження перспективних освітніх технологій на засадах рівності психологічних позицій суб'єктів управлінського впливу, їх взаємній гуманістичній спрямованості, готовності до прийняття аргументів співрозмовника, толерантної взаємодії з ним (М. Альберт, Г. Балл, Л. Карамушка, Н. Коломінський, С. Максименко, М. Мескон, Ф. Хедоурі та ін.).

Тим самим особливу значущість у підвищенні якості та ефективності роботи управлінського персоналу набувають *професійно важливі якості*, які пов'язані з особливостями управлінської діяльності керівника.

Проблема: *«Професійна толерантність як професійно важлива якість керівників освітніх організацій»*

Визначено професійно важливі якості керівників загальноосвітніх навчальних закладів, обґрунтовано професійну толерантність як професійно важливу якість управлінців, розкрито зміст, структуру, функції, зони й межі її прояву.

Аналіз наукових підходів до вивчення особистості управлінців (колекційний, парціальний, інженерно-психологічний, рефлексійно-ціннісний, ситуативно-комплексний, іміджевий, факторний, економіко-психологічний, інтегративний, системний, акмеологічний, соціально-психологічний, організаційно-психологічний) показав, що значна увага приділяється

визначенню професійно важливих якостей керівників. Водночас толерантність керівників вивчено доволі фрагментарно.

Установлено наявність різноманітних підходів до розуміння *толерантності*, як: 1) індивідуальної властивості, що полягає в здатності до саморегуляції під час фруструючих впливів середовища (Б. Ананьєв та ін.); 2) здатності до неагресивної поведінки стосовно іншої людини, як визнання і повагу рівності, відмову від домінування і насильства, визнання багатовимірності й різноманіття людської культури (О. Асмолов, С. Бондирєва, Д. Колесов, Г. Шеламова та ін.); 3) комплексного утворення, що представлене на різних рівнях функціонування особистості – від психофізіологічного до ціннісно-смыслового (І. Гріншпун, Г. Солдатова та ін.). Відповідно до останнього підходу, *толерантність* розглядаємо як якість особистості, що визначає здатність приймати зовнішні характеристики, думки, цінності, поведінку, традиції, звичаї інших людей (якщо вони не суперечать принциповій позиції суб'єкта) на основі етично-моральних установок і духовних цінностей.

У науковій літературі (Г. Бардієр, В. Бойко, І. Гріншпун, Н. Маркова, М. Мацковський, Н. Недорезова, Г. Олпорт, Г. Солдатова та ін.) визначено декілька видів толерантності, одним з яких є *професійна толерантність*. Установлено багатогранність та складність цього феномену, зумовлені різноманітністю авторських підходів до його розуміння як: інтегральної характеристики фахівця (Ю. Ірхіна, Н. Жердєва, А. Полікарпова, Р. Торосян, О. Шаюк); особистісно-професійної якості (Л. Коржакова, О. Мороз, Ю. Поварьонков, З. Стукаленко, Ю. Тодорцева); ставлення, установку, готовність (здатність) до стосунків (А. Демчук, Ю. Макаров, А. Темницький тощо). При цьому дослідники ототожнюють професійну толерантність з педагогічною або комунікативною, розглядаючи переважно її комунікативну складову.

Показано, що специфіка професійної діяльності й особистісні особливості фахівців тієї або іншої професії накладають істотний відбиток на формування і прояв толерантності, тому значний науковий інтерес представляє дослідження

професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів як комплексу професійно важливих якостей особистості, що забезпечують ефективність у сфері професійної діяльності і характеризуються активністю життєвої й професійної позиції, яка виявляється у шанобливому ставленні до іншої людини як до рівноцінної унікальної особистості; здатності приймати відмінні від власних думки, цінності, поведінку, зовнішні характеристики; готовності до рівноправного партнерства з усіма учасниками освітнього процесу на основі дотримання норм моралі, відповідальної і водночас гнучкої взаємодії з ними, зберігаючи власні цінності та індивідуальність.

Розроблено й обґрунтовано структурну модель професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів (рис. 1).

Як видно з рис. 1, структура професійної толерантності складається з трьох взаємопов'язаних компонентів: власне управлінська толерантність, толерантність до взаємодії із суб'єктами навчально-виховного процесу, ауто толерантність.

Власне управлінська толерантність – комплекс професійно важливих якостей особистості, який протиставляється стереотипності, категоричності й авторитаризму в управлінській діяльності та виражається у здатності керівника бути толерантним до невизначеності, успішно адаптуватися до змін у професійній діяльності, справлятися з професійними труднощами і стресами, зберігаючи внутрішню стійкість. До складових власне управлінської толерантності віднесено: толерантність до невизначеності в управлінській діяльності, толерантність до змін в управлінській діяльності, толерантність до професійних стресів.

Толерантність до взаємодії із суб'єктами навчально-виховного процесу – комплекс професійно важливих якостей керівника, який характеризується прагненням досягти розуміння з іншими, здатністю керівника позитивно реагувати на соціальні відмінності суб'єктів незалежно від їхнього соціального статусу; повагою до їхньої думки, емпатією, доброзичливістю у взаєминах, справедливістю в оцінці вчинків і поведінки інших, безконфліктною участю у

будь-якій комунікації. До складових толерантності до взаємодії із суб'єктами навчально-виховного процесу віднесено: етнічну й соціальну толерантність, прийняття інших, комунікативну толерантність, толерантний стиль керівництва, управлінську емпатію, гнучкість поведінки в різних управлінських ситуаціях, конфліктологічну толерантність тощо.

Рис. 1. Структурна модель професійної толерантності керівників освітніх організацій (на прикладі керівників загальноосвітніх навчальних закладів)

Ауто толерантність керівника загальноосвітнього навчального закладу – комплекс професійно важливих якостей особистості, що виявляється у прийнятті себе, своєї автентичності, адекватній самооцінці, яка передбачає

впевненість у собі, відповідальне ставлення до власного життя, здатність аналізувати свої слова і вчинки, робити висновки зі своїх помилок. До *складових аутотолерантності* віднесено: прийняття себе, асертивність, рефлексивність, самоконтроль, адекватну самооцінку тощо.

Спираючись на «теорію поля» К. Левіна, виокремлено *три типи спрямованості*: інтертолерантність (зовнішній тип толерантності, спрямований на навколишнє середовище і суб'єктів навчально-виховного процесу); інтратолерантність (внутрішній тип толерантності, спрямований на особистість керівника), збалансований тип толерантності (гармонійне поєднання інтертолерантності та інтратолерантності, апріорно позитивне ставлення як до співробітників і навколишньої дійсності, так і до себе як освітянина, керівника й особистості). Інтертолерантність пов'язується нами із сформованістю таких компонентів, як власне управлінська толерантність і толерантність до взаємодії із суб'єктами навчально-виховного процесу, а інтратолерантність – з аутотолерантністю.

Виходячи з робіт Н. Жердевої, О. Лугової, І. Чернікової та ін., виокремлено: *функції професійної толерантності* (регулятивна, адаптаційна, оцінно-прогностична, спонукальна, психотерапевтична, розвивальна, інтегрувальна) і *зони прояву професійної толерантності* (ціннісно-мотиваційна, емоційна, комунікативна, поведінкова).

Визначено *межі професійної толерантності*, що уможливають відокремлення толерантності від поблажливості, вседозволеності, всепробачення, байдужості, аж до крайньої нетерпимості (В. Золотухін, В. Лекторський, Т. Скрипкина, Г. Солдатова, В. Тішков, О. Шаюк та ін.).

У цілому відмічено широку різноманітність представлених у науковій літературі думок авторів про сутність, структуру, функції, зони, межі прояву професійної толерантності, що представляється закономірним на етапі становлення нової наукової галузі, якою є психологія професійної толерантності.

Теоретичні положення, результати дослідження можуть бути використані у: а) процесі підготовки до практичної діяльності студентів вищих навчальних закладів; б) системі післядипломної педагогічної освіти; в) практиці психологічної служби закладів вищої та післядипломної педагогічної освіти під час розроблення та впровадження організаційно-психологічного супроводу освітнього процесу; г) освітньому процесі, як доповнення й деталізування відповідних розділів організаційної психології та психології управління.

1. Брюховецька О.В. Психологія професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів : монографія. – К. : Інтерсервіс – 360с.

У монографії обґрунтовано авторську концепцію до формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів, розроблено модель професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів, визначено чинники сформованості професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів, розкрито організаційно-психологічні умови формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів.

Побудовано моделі формування професійної толерантності в процесі професійної підготовки (отримання вищої освіти) і післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) керівників загальноосвітніх навчальних закладів, охарактеризовано особливості організаційно-психологічного супроводу формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів на всіх етапах підготовки.

Монографія розрахована на науковців, викладачів, студентів, керівників загальноосвітніх навчальних закладів, організаційних психологів, а також усіх, хто цікавиться сучасним станом розробки проблеми формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів.

**Підтема: «Теоретико-методологічні основи дослідження
особистісного розвитку майбутнього психолога засобами арт-терапії»**

***Проблема:** «Застосування арт-засобів для особистісного розвитку
майбутніх психологів у освітньому просторі»*

Зроблений нами аналіз напрацьованих підходів щодо можливостей застосування арт-засобів у професійній підготовці майбутніх психологів переконує щодо необхідності актуалізації проблеми застосування арт-засобів при підготовці психологів в освітньому просторі. Вплив арт-засобів на особистісний розвиток майбутнього психолога відбувається завдяки створенню особливої атмосфери вільного творчого самовираження, активізації творчого потенціалу особистості, що забезпечує дію і загально-психологічних, і специфічно психологічних механізмів (вербалізація, катарсис, інсайт, усвідомлення, рефлексія; метафоричність, символічність, ресурсність тощо).

Упровадження арт-засобів для цілеспрямованого впливу на особистісний розвиток майбутніх психологів може здійснюватись через введення різних психологічних дисциплін, спецкурсів, семінарів, факультативів, супервізії та через самоосвіту і є актуальним для студентів-психологів різної форми навчання, зокрема і для тих, хто отримує післядипломну освіту.

У нашому дослідженні ми акцентували увагу , що структурно-функціональна модель особистісно- розвитку майбутнього психолога має чітку структуру, вона містить компоненти, пов'язані між собою, і які відображають особливості, що існують в процесі підготовки майбутнього професіонала. Запропонована модель відповідає задачам підвищення якості особистісно розвитку майбутнього професіонала, вона розглядається як пріоритетна і системостворююча по відношенню до підготовки психологів. Структурно-функціональна модель практично орієнтована на функціонування системи підготовки майбутніх психологів.

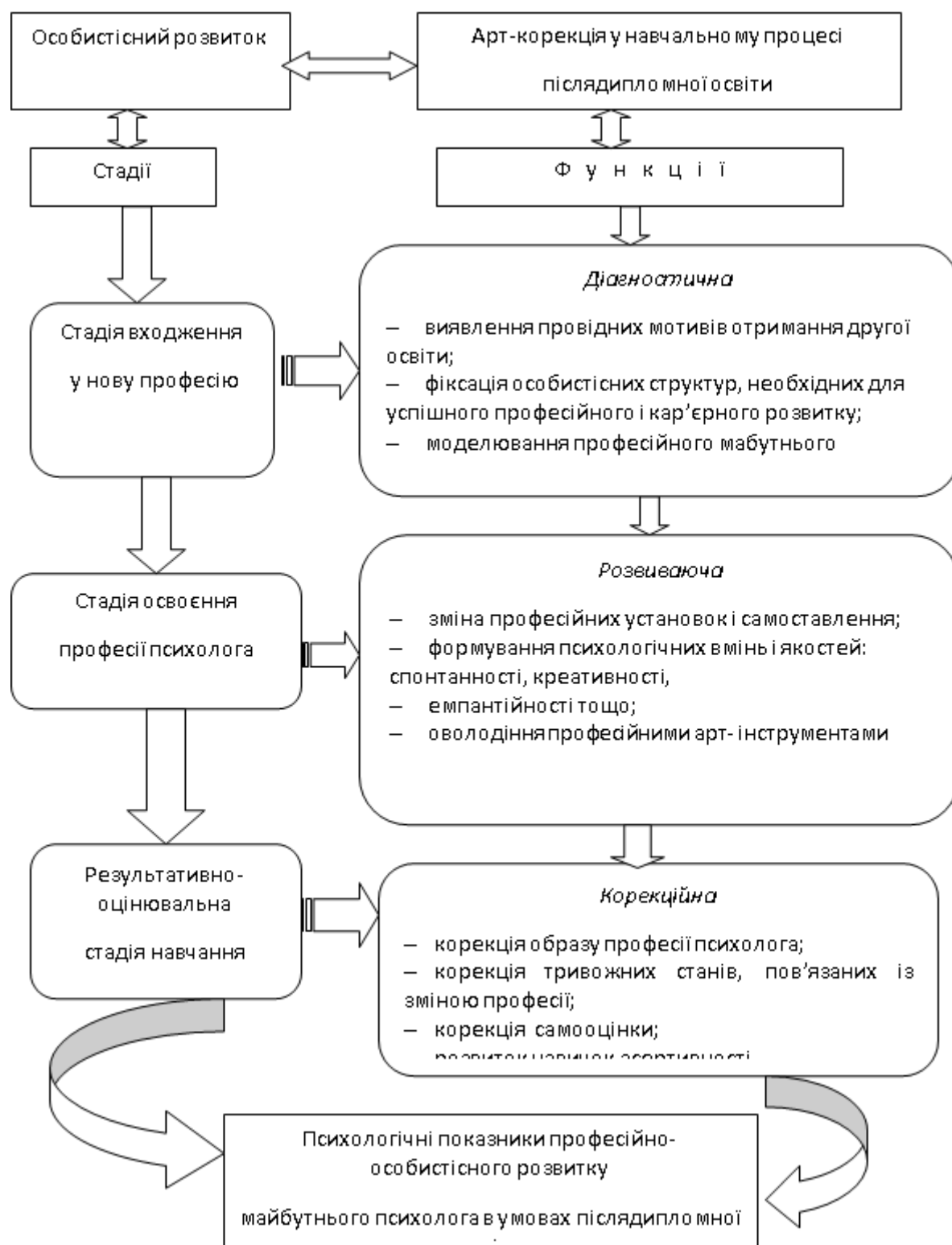
Розроблена структурно-функціональна модель особистісного розвитку майбутніх психологів в умовах післядипломної освіти дозволяє розглянути досліджуваний процес комплексно, охопити в єдиній системі зміст, функції і арт-засоби. Модель включає три стадії процесу особистісного розвитку майбутнього психолога: стадія входження у нову професію, стадія освоєння професії, результативно-оцінна стадія. Реалізація на кожній із цих стадій відповідних функцій арт-засобів (діагностичної, розвивальної та корекційної), забезпечують можливість представити процес освітньої підготовки майбутніх психологів в умовах післядипломної освіти у сукупності дотримання принципів цілеспрямованості, послідовності та комплексності навчання; підтвердити доцільність вибору арт-засобів у відповідності до логіки професійної підготовки студентів в умовах післядипломної освіти.

Виокремлені компоненти (стадії розвитку), а також функції, які реалізуються арт-засобами на кожній із цих стадій, забезпечують можливість представити цілеспрямований процес освітньої підготовки майбутніх психологів в умовах післядипломної освіти, а також структурний взаємозв'язок її основних компонентів, а саме вибору арт-методів і засобів у відповідно до цілей і змісту навчальних програм, які визначають діяльність викладачів і студентів. Запропонована модель особистісного розвитку майбутніх психологів в умовах післядипломної освіти при застосуванні арт-засобів представлена на рис. 1.

Сутність динамічної моделі полягає у встановленні взаємозв'язків між цілями формування кожного із компонентів моделі в конкретний момент часу і фіксації певної послідовності новоутворень та змін у них. Така модель покликана орієнтувати процес, визначати його конкретні цілі і шляхи їх досягнення.

Модель особистісного розвитку майбутніх психологів в умовах післядипломної освіти є цілісною системою навчального процесу зі студентами – майбутніми психологами, яка має особистісно-зорієнтовану спрямованість і дає можливість більш чітко визначити уявлення про предмет дослідження,

конкретизувати цілі, завдання і напрями особистісного розвитку майбутніх психологів, виявити умови психологічного впливу на процес формування необхідних для успішної психологічної діяльності особистісних та професійних умінь, навичок та якостей.

1. Арт-терапевтичний тренінг: конспект лекцій та робочий зошит для самостійної роботи з дисципліни / автор-уклад. Л. А. Інжиєвська. Друге видання, доповнене. – К. : Педагогічна думка, 2018. – 184 с. – Бібліограф. – С. 179–183.

У навчально-методичному виданні подані основні дефініції, предмет і завдання арт-терапевтичного тренінгу. Наведені теоретичні відомості щодо арт-терапевтичного тренінгу, розкрита специфіка арт-терапії як засобу психотерапевтичної допомоги. Матеріал поданий у формі конспекту лекцій та робочого зошита і призначений для самостійної роботи та особистісного саморозвитку. Рекомендовано студентам психологічних і педагогічних спеціальностей, може стати в нагоді викладачам, вчителям, практичним психологам, усім, хто цікавиться проблемами арт-терапії, психологам які працюють з учасниками бойових дій та їх родинами

III. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У 2018 р. на кафедрі психології та особистісного розвитку відбувалась експериментальна робота: всього проводилось 1 експеримент (усього), у т. ч. структурного підрозділу (за рішенням вченої ради установи) – 1; із них – регіонального рівня (за рішенням органів управління освітою АР Крим, областей, міст Києва і Севастополя) – 1: експериментальна робота регіонального рівня «Психологічний супровід індивідуальної освітньої траєкторії педагогічного працівника у післядипломній освіті» (науковий консультант: П. В. Лушин, науковий керівник: Я.В. Сухенко, координатор: В.А.Маслова, наказ Департаменту освіти та науки Полтавської обласної державної адміністрації від 13.04.2017 р. № 140).

Кількість дослідно-експериментальних закладів освіти регіонального рівня – 19.

Завдання III формувального етапу експерименту (2018 р.)

1) розроблення та апробація психоандрогагічної моделі супроводу індивідуальної освітньої траєкторії педагогічного працівника у післядипломній освіті;

2) розроблення тренінгових програм для педагогічних працівників різних категорій (керівники навчальних закладів, учителі, практичні психологи, соціальні педагоги) та їх реалізація на базі методичних кабінетів, Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського у міжкурсовий період;

3) проведення комплексної оцінки результатів впровадження психоандрогагічної моделі супроводу індивідуальної освітньої траєкторії педагогічного працівника.

Результати:

1) розроблено тренінгові програми для керівників навчальних закладів (32 год.), учителів середньої та старшої школи (32 год.), практичних психологів (32 год.), соціальних педагогів (32 год.)

- 2) проведено тренінгові програми для 200 педагогічних працівників Полтавської області;
- 3) триває обробка результатів формувального експерименту.

IV. УПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ЙОГО МОНІТОРИНГ

У 2018 р. на працівниками кафедри психології та особистісного розвитку впроваджувалися такі результати наукових досліджень:

1. Лушин П. В. Введение в ЭкоПсихоИммунологию : Материалы к учебному курсу / Лушин П. В. – Киев, 2018. – 96 с. – (Серия «Живая книга» ; Т. 5).– 5 друк. арк.

Данное учебное пособие является первым в инновационном направлении научно-практических изысканий «ЭкоПсихоИммунология». Конкретные случаи оказания психологической помощи психологом-экофасилитатором являются свидетельством не столько преодоления страдания, сколько укрепления социального психоиммунитета личности, групп, сообществ. Автор презентует психологическую помощь как а) элемент социального конструирования, б) способ своеобразной иммунизации от застойных процессов в саморазвитии личности, в) учебный «прививочный материал» для подготовки и повышения квалификации в области психологии и психологической помощи. Учебное пособие состоит из реальных психологических онлайн сессий, проведенных доктором психологических наук, профессором П.В. Лушиным в письменной форме, а также из так называемых им оригинальных «Экофасилитативных сказок» или своеобразных «прививок», которые позволяют в живой эвристической форме овладевать основами инновационного направления психологической помощи «экофасилитация».

«Введение в ЭкоПсихоИммунологию» рассчитано на студентов-психологов, аспирантов, исследователей психотерапии, а также на всех, кто интересуется вопросами психологического саморазвития и посттравматического роста.

2. Брюховецька О.В. Психологія професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів : монографія. – К. : Інтерсервіс – 360с.

У монографії обґрунтовано авторську концепцію до формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів,

розроблено модель професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів, визначено чинники сформованості професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів, розкрито організаційно-психологічні умови формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів.

Побудовано моделі формування професійної толерантності в процесі професійної підготовки (отримання вищої освіти) і післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) керівників загальноосвітніх навчальних закладів, охарактеризовано особливості організаційно-психологічного супроводу формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів на всіх етапах підготовки.

Монографія розрахована на науковців, викладачів, студентів, керівників загальноосвітніх навчальних закладів, організаційних психологів, а також усіх, хто цікавиться сучасним станом розробки проблеми формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів.

3. Відкрита освіта : інноваційні технології та менеджмент : кол. монографія / за наук. ред. О.М. Кириченка, Л.М. Сергєєвої. – Київ : Вид-во Ін-ту обдарованої дитини НАПН України, 2018. – 440 с.

Наукове видання з нагоди дня народження видатного вченого, доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена НАПН України В.В. Олійника підготовлено ученими, науковцями ц дослідниками – членами його наукової школи. Автори розкривають сучасні наукові підходи, тенденції, напрями та технології поширення принципів відкритої освіти. Йдеться про відкриття усіх сторін освітнього процесу, про об'єктивність якості освіти для суспільства, роботодавців, здобувачів освіти, оскільки сучасність потребує об'єднання фахівців різних галузей знань задля здійснення значних змін в русі відкритої освіти.

Видання адресоване науковцям, докторантам, аспірантам, магістрантам, працівникам освітніх закладів та установ.

4. Арт-терапевтичний тренінг: конспект лекцій та робочий зошит для самостійної роботи з дисципліни / автор-уклад. Л. А. Інжиєвська. Друге видання, доповнене. – К. : Педагогічна думка, 2018. – 184 с. – Бібліограф. – С. 179–183.

У навчально-методичному виданні подані основні дефеніції, предмет і завдання арт-терапевтичного тренінгу. Наведені теоретичні відомості щодо арт-терапевтичного тренінгу, розкрита специфіка арт-терапії як засобу психотерапевтичної допомоги. Матеріал поданий у формі конспекту лекцій та робочого зошита і призначений для самостійної роботи та особистісного саморозвитку. Рекомендовано студентам психологічних і педагогічних спеціальностей, може стати в нагоді викладачам, вчителям, практичним психологам, усім, хто цікавиться проблемами арт-терапії, психологам які працюють з учасниками бойових дій та їх родинами

5. Психологічні умови попередження та розв'язання конфліктів в освітніх організаціях: спецкурс (О. І. Бондарчук, Л. М. Кара мушка, О. О. Нежинська) (Рада директорів ВНЗ I-II р. а. Львівської області, довідка про впровадження № 28 від 19.01.2018 р.).

6. Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор розвитку професійної кар'єри психологів в організації / С. О. Хілько // Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку: матер. XIII Міжнар. наук. практ. конф. (12-13 квітня 2018 р., м. Київ) / наук. ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, М. С. Корольчука. – К, 2018. – С. – 57.

7. Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор формування професіоналізму психологів / С. О. Хілько // Психолого-педагогічні засади розвитку професіоналізму освітян в умовах реалізації Концепції Нової української школи: матер. XIII Міжнар. наук. практ. конф. (29 квітня 2018 р., м. Київ Рівне). – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»; Рівне: РОІППО, 2018. – 130 с. С. 117 119. – URL: <http://umo.edu.ua/konferenciji>

8. Хілько С. О. Фахова підготовка майбутніх психологів на засадах екофасилітації та особистісно-орієнтованого підходу / С. О. Хілько // Психолого-педагогічний супровід фахової підготовки та підвищення кваліфікації особистості в умовах трансформації освіти: Матер. III Всеукр. науково-практ. конф. (25 травня, 2018 р., м. Київ). – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2018. – 120 с. – С. 117-120. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: umo.edu.ua/konferenciji

9. Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор соціалізації майбутніх психологів в умовах неперервної освіти / С. О. Хілько // Соціалізація і ресоціалізація особистості в умовах сучасного суспільства: матер. VI Міжнар. науково-практ. конф. (8-9 лист., 2018 р., м. Київ) / за заг. Редакцією Власової О. І., Дембицької Н. М., Запеки Я. Г. – К.: в-во «Віваріо». – 2018. – С. 156-158.

10. Svitlana Shevchenko. Interrelation of Professional Identity and Self-Trust in Psychology Students / Svitlana Shevchenko, Heorhii Lozhkin, // Science and education : academic Journal of South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky. – 2018. – № 1 – С. 88-98. (ISSN 2311-8466).

11. Шевченко С. В. Програма розвитку довіри до себе у майбутніх психологів / С. В. Шевченко // Психолого-педагогічне забезпечення громадської підтримки освітніх інновацій: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, 2018. – С. 97-100. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua/konferenciji-ta-seminari>

12. Шевченко С. В. Психологічна безпека освітнього середовища ЗВО як умова розвитку довіри до себе в майбутніх психологів / С. В. Шевченко // Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку : тези доп. XIII Міжнар. наук.-практ. конф. з організаційної та економічної психології, (Київ, 12-13 квіт. 2018 р.) / наук. ред.: С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, М. С. Корольчука. – К., 2018. – 164 с. – С. 86-87 (ISBN 978-966-629-858-7).

13. Шевченко С. В. Довіра до себе як умова професійної соціалізації майбутніх психологів / С. В. Шевченко // Соціалізація і ресоціалізація особистості в умовах сучасного суспільства: матер. VI Міжнар. науково-практ. конф. (8-9 лист., 2018 р., м. Київ) / за заг. Редакцією Власової О. І., Дембицької Н. М., Запеки Я. Г. – К.: в-во «Віваріо». – 2018. – С. 156-158.

VI. ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ ЗАХОДІВ

Масові заходи, організовані та проведені відповідно до Плану роботи НАПН України

Працівниками кафедри психології та особистісного розвитку у 2018 р. було проведено проведення 1 масовий науково-практичний захід, який включений до Плану роботи НАПН України:

1. III Всеукраїнська науково-практична конференція (з міжнародною участю) «Психолого-педагогічний супровід фахової підготовки та підвищення кваліфікації в умовах трансформації освіти», 25 травня 2018 р., м. Київ, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»

- 1) Лушин П. В. – керівник секції 1 «Психолого-педагогічний супровід особистісного розвитку фахівця в сучасних умовах»
- 2) (Доповідь на пленарному засіданні) Лушин П. В. Особливості психологічного конструювання форм педагогічної допомоги в умовах нової української школи
- 3) (Доповідь на пленарному засіданні) Брюховецька О. В. Спрямованість професійної толерантності керівників закладів середньої освіти: сутність, типи, умови розвитку
- 4) (Доповідь) Волянчук Н. Ю. Прояв інформаційної надлишковості в творчому процесі суб'єкта педагогічної діяльності
- 5) (Доповідь) Чаусова Т. В. Психологічні особливості розвитку навчальної мотивації майбутніх психологів засобами символдрами
- 6) (Доповідь) Діденко М. С. Психологічні особливості розвитку професійно значущих якостей майбутніх менеджерів організацій
- 7) (Доповідь) Хілько С. О. Фахова підготовка майбутніх психологів на засадах екофасилітації та особистісно-орієнтованого підходу
- 8) (Доповідь) Шевченко С. В. Екофасилітативний супровід розвитку довіри до себе у майбутніх психологів
- 9) (Майстер-клас) Лушин П. В. Особливості надання психологічної допомоги методом екофасилітації в сучасних умовах

- 10) (Тези) Лушин П. В. «Новая украинская школа» – четвертая волна гуманизации в образовании: взгляд психолога-фасилитатора
 - 11) (Тези) Брюховецька О. В. Особливості спрямованості професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів
 - 12) (Тези) Сухенко Я. В. Психолог у Новій українській школі: орієнтири підготовки та підвищення кваліфікації
 - 13) (Тези) Хілько С. О. Фахова підготовка майбутніх психологів на засадах екофасилітації та особистісно-орієнтованого підходу
 - 14) (Тези) Гусєв А. І. Сучасні тенденції розвитку української медіації
 - 15) (Тези) Кримлова Ю. М. Психологічні особливості переживання та типи ставлення особистості до кризи: аналіз наукових пошуків сучасності
 - 16) (Тези) Сухенко Я. В. Психолог у Новій українській школі: орієнтири підготовки та підвищення кваліфікації
 - 17) (Тези) Мухіна Л. Я. Прощення як фактор особистісних змін
- Результативність.* В конференції взяли участь науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів, у тому числі, закладів післядипломної педагогічної освіти; керівники освітніх організацій та навчальних закладів; науковці та педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти, аспіранти, докторанти, здобувачі. В ході конференції відбувалось обмін думками та досвідом між учасниками конференції щодо таких тем: 1) психолого-педагогічний супровід особистісного розвитку фахівця в сучасних умовах; 2) психологічне забезпечення професійного вдосконалення фахівців у системі післядипломної педагогічної освіти; 3) підготовка психологів до роботи в сучасних організаціях, забезпечення організаційного розвитку та розвитку організаційної культури; 4) Психологічне забезпечення соціалізації особистості в сучасних умовах; 5) психолого-педагогічні технології в умовах післядипломної педагогічної освіти: досвід і перспективи впровадження. Внаслідок організації та проведення конференції було підготовлено збірник тез: Психолого-педагогічний супровід професійної

підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах трансформації освіти: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Київ, 25 травня 2018 р.) – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2018. – 120 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua/konferenciji>

Масові заходи, організовані і проведені кафедрою психології та особистісного розвитку у 2018 р. відповідно до планів роботи кафедри на 2017–2018 н. р. та 2018–2019 н. р.

1. Науковий семінар «Психолого-педагогічний супровід навчально-професійної діяльності майбутніх фахівців в системі ППО», 15 лютого 2018 р., ДВНЗ «УМО»

Результативність. Робота семінару відбувалась за участю зарубіжного колеги – ізраїльського психолога Олександра Гершанова (Gershanoff Alexander), психотерапевта СВТ, директора освітніх програм «Міжнародні Психолого-Освітні Проекти» (International Psycho-Educational Projects) (м. Петах Тіква, Ізраїль), члена громадської організації СЕЛА («Коаліція травми», Ізраїль), що працює з людьми, які постраждали в результаті терористичних атак, та їх сім'ями. Олександр Гершанов упродовж трьох років разом із колегами впроваджує систему підготовки та перепідготовки фахівців у галузі травматерапії в Україні. У роботі семінару взяли участь директор ННІМП проф. Алейнікова О.В., студенти і викладачі ННІМП та ін. Науковий семінар було розпочато вітальним словом завідувача кафедри психології та ОР, професора Лушина П. В.. Під час семінару ізраїльським психологом Гершановим О. було висвітлено особливості підготовки психологів для роботи з людьми, які потребують психологічного супроводу внаслідок переживання травматичних подій, проаналізовано основні принципи психологічної

допомоги особам, які мають симптоми ПТСР тощо. Даний науковий захід створив можливості для переосмислення учасниками семінару важливих аспектів надання кризової психологічної допомоги в умовах сучасного життя українського суспільства, всі учасники мали змогу порівняти ізраїльський та український досвід організації психологічної допомоги учасникам бойових дій та членам їх сімей.

Масові заходи, організовані і проведені кафедрою психології та особистісного розвитку у 2018 р. позапланово

Міжнародні – 5

1. Зустріч з американським дослідником у сфері кримінальної психології Джиммі Хіллом на тему: «Психологічна теорія і практика: питання та відповіді», ДВНЗ «УМО», 25 січня 2018 р., м. Київ

Результативність. Зустріч з американським дослідником у сфері кримінальної психології Джиммі Хіллом була присвячена обговоренню різноманітних питань психологічної науки і практики, проводилась англійською мовою та супроводжувалась перекладом. Значна частина зустрічі проходила у формі питань учасників та відповідей зарубіжного гостя. Дані питання стосувалися різних аспектів психологічної допомоги учасникам АТО та членам їх сімей, проблем надання психологічної допомоги з практики психологічної роботи учасників зустрічі.

2. Зустріч здобувачів вищої освіти магістерських груп КПМ-17-Г1, КПМ-17-Х1, ПБМ-17-Г1, КПМ-16-Г1, КПМ-16-Х1, ПМБ-16-Г1 з ізраїльським психологом Олександром Гершановим (Gershanoff Alexander), психотерапевтом СВТ, директором освітніх програм «Міжнародні Психолого-Освітні Проекти» (International Psycho-Educational Projects) (м. Петах Тіква, Ізраїль), членом громадської організації СЕЛА («Коаліція травми», Ізраїль), що працює з людьми, які постраждали в результаті терористичних атак, та їх сім'ями, ДВНЗ «УМО», 15 лютого 2018 р., м. Київ

3. Відкритий семінар психотерапевта Birgitte Nielsen (Данія) на тему: «Чую голос в собі», 19 жовтня 2018 р., м. Київ, ДВНЗ «УМО»

1) Мухіна Л. Я. – співорганізатор

Результативність. Серед учасників семінару були викладачі кафедри психології та особистісного розвитку, практичні психологи, педагоги, соціальні працівники та ін. Семінар був присвячений питанням особливостей надання психологічної допомоги людям, які мають певний життєвий досвід, що спричиняє наявність нестандартних психічних переживань: здатність чути голоси, які не чують оточуючі. В процесі виступу та проведення майстер-класу датська психотерапевт Бірджіт Нельсон познайомила присутніх з унікальним методом психотерапії Voice-hearing, який був започаткований у 1985 році датськими психотерапевтами Marius Romme та Sandra Eschers. Особливістю даного відкритого семінару було те, що присутні інтекативно залучалися до процесу групової роботи, ініціювалися дискусії та будь-яка творча участь. Відкритий семінар Бірджіт Нельсон "Чую голос в собі" має велике науково-практичне значення для практичних психологів, психотерапевтів, психіатрів, є цінним для розвитку наукових поглядів в сфері психології, психотерапії, психіатрії та розуміння психологічної допомоги людям, які чують голоси.

4. Тренінг «Якісна комунікація як запорука успіху соціальної адаптації ветеранів до умов мирного життя» у рамках соціального проекту Френка Пьюселіка за сприяння ГО «ФУНДАЦІЯ ПЬЮСЕЛІКА», підтримки ГО «Трансформація» та Компанії «Pucelik Consulting Group», 12–15.06.18 р., м. Київ, ДВНЗ «УМО»

1) Інжиєвська Л. А., Лушин П. В. – співорганізатори

2) (Доповідь) Лушин П. В. Особливості навчання студентів-психологів в ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»

3) (Доповідь) Лушин П. В. Сутність пост-травматичного росту та розвитку

- 4) Виступ на прес-конференції в рамках тренінгу на тему: Особливості сучасної освіти в галузі психології та проблема набору студентів
- 5) (Майстер-клас) Лушин П. В. «Навчання студентів-психологів в ДВНЗ «УМО»
- 6) (Майстер-клас) Лушин П. В. Практика пост-травматичного росту та розвитку
- 7) (Доповідь) Інжиєвська Л. А. «Актуальність проблеми ПТСР та адаптації військовослужбовців до цивільного життя в суспільному житті України»

Результативність. Тренінг сприяв формуванню у спеціалістів, які мають безпосереднє відношення до соціально-психологічної адаптації військовослужбовців, необхідних знань та інструментів для роботи з ветеранами війни на сході України, а також розуміння про Посттравматичний стресовий розлад та інструментів у роботі з ним, зокрема: навчити психологів, соціальних працівників, самих ветеранів, членів їхніх сімей, та інших осіб методам та формам роботи з ПТСР, що в свою чергу допоможе прискорити процес адаптації бійців до цивільного життя. На тренінгу обговорювалися питання про різні поведінкові прояви у військовослужбовців, які допомагають їм вижити на війні, але які не сприймаються суспільством у повсякденному житті, про те, як ветеранам правильно реагувати на різні запитання від цивільних осіб, в свою чергу, цивільні особи отримали інформацію, щодо того, як правильно спілкуватися з військовослужбовцями. Проведення тренінгу сприяло гармонійному розвитку українського суспільства, поглибленню знань учасників тренінгу щодо проблеми ПТСР та адаптації військовослужбовців.

5. Тренінги відповідно до навчальної програми миротворчої освіти «Сила добра» («Технологія «Сила добра» у контексті миротворчої та соціально-реабілітаційної роботи») Одеської обласної групи медіації при підтримці Centre for Peacebuilding and Community Development (United

Kingdom), 2–4 листопада 2018 р. та 23–25 листопада 2018 р., м. Київ, ДВНЗ «УМО»

1) Мухіна Л. Я. – співорганізатор

Результативність. В тренінгах взяли участь психологи, педагоги, соціальні працівники, активисти та працівники, що працюють з групами само та взаємодопомоги, з темою прав людини, конфліктів, інклюзії тощо. У тому числі працівники кафедри психології та особистісного розвитку, здобувачі вищої освіти та випускники ННІМП ДВНЗ «УМО». Проект «Сила добра» існує у світі з 60-х рр. ХХ ст. та успішно реалізується в країнах, які пережили гостру фазу конфлікту. «Сила добра» – це технологія роботи з заснованими на реальних подіях наративами (розповідями, історіями), в яких відображені загальнолюдські цінності та моделі мирного вирішення конфліктів, які важливі для побудови мира, добра, толерантності, повазі до прав людини, взаєморозуміння та примирення.

Мета проекту:

- демонстрація різних моделей поведінки, які ґрунтуються на цінності ненасилля;
- психосоціальна реабілітація людей, які у особистому та професійному житті зіткнулися з наслідками війни та іншими психотравмуючими подіями.

Участь у проекті дала можливість учасникам долучитись до українського та міжнародного руху «Сили добра».

Всеукраїнські –4

1. Тренінг працівників головного офісу для компанії Данон Україна на тему «Різноманіття та рівність у робочому середовищі», 16 березня 2018р. , м. Київ.

2. Тренінг «Рівноправне партнерство чоловіків та жінок для демократичного розвитку України», 16-17 травня 2018 р.

3. VII Всеукраїнський форум вчених і практиків «Екопсихея-2018» на тему: «Соціальне конструювання психологічної та педагогічної допомоги в епоху змін», ДВНЗ «УМО», м. Київ, 26–27 травня 2018 р., м. Київ

- 1) Лушин П. В. – Голова програмного та організаційного комітету
- 2) (Доповідь) Лушин П. В. Екопсихоімунологія як інноваційна дисципліна в контексті проблематики особистісної зміни
- 3) Лушин П. В. Презентація 5 тому із серії «Жива книга»: «Вступ до ЕкоПсихоІмунології»
- 4) (Майстер-клас) Лушин П. В. Екофасилітативні картки: мануал для психолога
- 5) (Майстер-клас) Лушин П. В. Конструювання і розвиток власного смислового простору: екофасилітативна модель

Результативність. Головні ідеї, що обговорювалися на форумі:

- у ситуації змін виявляється, що колишні способи діяльності не працюють, а нові вимагають індивідуальних і колективних зусиль для їх появи, генерування: хаос і невизначеність - сприятливі умови для виникнення нових соціальних та індивідуальних технологій...;
- досвід психологічної допомоги в умовах змін показує, що за складними, іноді патологічними особистими ситуаціями стоять можливості для колективних/соціальних проривів, відкриттів або продуктивних впливів на ближнє і дальнє коло комунікації особистості;
- соціальне конструювання не обов'язково носить характер довільного і заздалегідь організованого колективного зусилля, його ефекти помітні часом у нічим непримітних подіях з ознаками випадковості та дії законів нелінійної самоорганізації;
- джерелами соціальних проривів можуть бути звичайні люди і колективи у незвичайних для них, часом кризових ситуаціях...;
- практика екофасилітативної допомоги часто виступає в якості умови для соціального конструювання в галузі психологічної допомоги та освіти.

У роботі форуму взяли участь психологи, педагоги, соціологи та інші фахівці, яким цікаві зазначені теми і питання. Учасники форуму мали можливість: 1) познайомитися з профіцитарним підходом, екологічними технологіями допомоги та самодопомоги від експертів-практиків в галузі психології, освіти, управління; 2) поділитися досвідом та напрацюваннями практичної діяльності та повсякденного життя; 3) взяти участь у демонстрації екофасилітації як методу психологічної допомоги у виконанні її автора професора П.В. Лушина. Під час заходу відбувались дискусії, презентації, майстеркласи та воркшопи. Після завершення роботи форуму учасникам було видано сертифікати про участь. За результатами роботи форуму було підготовлене електронне видання матеріалів: Соціальне конструювання психологічної та педагогічної допомоги в епоху змін: Матеріали 7-го Всеукраїнського форуму вчених і практиків «Екопсихея» (Київ, 26–27 травня 2018). – К. : ГО «УАЕПД», 2018. – 34 с.

4. Майстер-клас «Психологічні ресурси особистості в перехідний період», Полтавський обласний Інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського, 9–10 листопада 2018 р., м. Полтава

- 1) Лушин П. В. – ведучий
- 2) Сухенко Я. В. – співорганізатор

Інститутські – I

Відкриття виставки творчих робіт ННІМП «Handmade UEM», в рамках святкування 65-річчя ДВНЗ "УМО" 24 жовтня 2018 р. " на якому

- 1) Інжиєвська Л. А. – член організаційного комітету виставки
- 2) виступ доцент кафедри психології та особистісного розвитку Інжиєвська Леся Анатоліївна;

Результативність. Інжиєвська Л. А. була членом організаційного комітету виставки, зусиллями якого було зібрано та представлено для відвідувачів виставки різні творчі роботи, в тому числі мандали, картини,

декоровані полімерною глиною кружки, вироби з бісеру, ляльки-мотанки, картини із сухоцвітів, текстильні ляльки, композиції з квітів, малюнки, фотографії, в'язані та валяні іграшки, картини виконані у техніці «холодний батик». На святковий захід було запрошено керівництво Університету, серед яких були: ректор Кириченко М. О., радник ректора Олійник В. В., перший проректор, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Гладуш В. А., проректор з науково-методичної роботи та міжнародних зв'язків Отич О. М. та ін. Представники керівництва ДВНЗ «УМО» у своїх виступах відзначили, що дана виставка є першим заходом, який відкриває святкування 65-річчя ДВНЗ «УМО» і підкреслює універсальну цінність розвитку особистості – творчість, яка є рушійною силою якісних позитивних змін у суспільстві. На святковому заході з нагоди відкриття виставки був присутній народний артист України, професор КНУКіМ та Університету ім. Бориса Грінченка, танцмейстер Віденських балів, Кавалер ордена Святого Станіслава, Президент Міжнародної асоціації авторських шкіл Чапкіса в Україні, Італії, США, член Національної спілки хореографів України, людина III тисячоліття, володар золотих медалей «Мистецький Олімп», «Золотий фонд нації», людина-легенда Чапкіс Григорій Миколайович. Церемонія відкриття виставки "Handmade UEM" завершилася цікавим та незвичним подарунком для учасників – майстер-класом Чапкіса Г. М., що дав змогу присутнім пережити незабутні враження майстра мистецтва та творчості, який провів незвичну лекцію з елементами практики акторства та танцю.

Участь у інших масових заходів

Протягом 2018 р. працівники кафедри психології та особистісного розвитку взяли участь у наукових масових заходах: 25 – міжнародних, 18 – Всеукраїнських, 2 – Університетських.

Міжнародні – 28

Міжнародні виставки:

1. IX Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти – 2018», 15–17 березня 2018 р., м. Київ
 2. XXXIII Міжнародна спеціалізована виставка «Освіта та кар'єра – 2018», 19–21 квітня 2018 року, м. Київ
 3. Виставка закордонних навчальних закладів «Освіта за кордоном», 19–21 квітня 2018 року, м. Київ
 4. X Міжнародна виставка «Інноватика в сучасній освіті – 2018», 23–25 жовтня 2018 р., м. Київ
 5. VIII Міжнародна виставка освіти за кордоном «World Edu», 23–25 жовтня 2018 року, м. Київ
 6. XXXIV Міжнародна спеціалізована виставка «Освіта та кар'єра – День студента 2018», 15–17 листопада 2018 р., м. Київ
- 1) експонування на всіх шести виставках наукових праць Лушина П. В.:
- Лушин П. В. Личностные изменения как процесс: теория и практика. – Одесса: Аспект, 2005. – 334 с.
 - Лушин П. В. О психологии человека в переходной период: Как выживать, когда все рушится? – К. : Наук. світ, 2007. – 2-е изд. – 207 с.
 - Лушин П. В. Экологичная помощь личности в переходный период: экофасилитация [Текст]: Монография / П. В. Лушин. – Киев, 2013. – 296 с. – (Серия «Живая книга»; Т. 2).
 - Экофасилитация: самоучитель для взрослых [Текст] / [Гусев А. И., Догадов Я. А., Зернова Н. В., Крымлова Ю. М., Олифира С. А., Хилько С. А., Шевченко С. В. и др.]: под ред. П. В. Лушина, Я. В. Сухенко. – Киев, 2013. – 224 с. – (Серия «Живая книга»; Т. 3).
 - Гибридная помощь в переходном периоде: когда психолог не эксперт: [текст] / П. В. Лушин. – Киев, 2016. – 32 с.
 - Лушин П. В. Экопсихологические голограммы и лушинизмы: [текст] / П. В. Лушин. – 2-е изд., дораб. и дополн. – Киев, 2016. – 56 с.

– Лушин П. В. Хаос и неопределенность: от страдания – к росту и развитию [Текст]: Монография / П. В. Лушин. – Киев, 2017. – 144 с. – (Серия «Живая книга»; Т. 4).

7. XV Міжнародна міждисциплінарна науково-практична конференція простір арт-терапії: творча трансформація та інтеграція в епоху плинного модерну м. Львів. 16–18 лютого 2018 року

8. Міжнародна наукова конференція «Модернізація освітньої системи: світові тенденції та національні особливості», м. Каунас, Литва, 23.02.2018 р. (International scientific conference “Modernization of educational system: world trends and national peculiarities” : Conference Proceedings, February, 23rd. Kaunas)

9. III Міжнародна науково-практична конференція «Військова психологія у вимірах війни і миру: проблеми, досвід, перспективи», КНУ ім. Т. Шевченка, м. Київ, 2–3 березня 2018 р.

1) (Майстер-клас) Лушин П. В. Неменучість постравматичного зростання в умовах недирективного супроводу: теорія и практика екофасилітації» (How inevitable is posttraumatic growth under indirective guidance? The theory and practice of ecofacilitation.)

10. III Міжнародна науково-практична конференція «Соціально-економічні та гуманітарні аспекти світових інноваційних трансформацій» 08.03.2018 р. м. Подгайська, Словаччина.

11. XIII Міжнародна науково-практична конференція «Соціалізація особистості в умовах системних змін: теоретичні і прикладні проблеми», 16 березня 2018 р., м. Київ

1) (Доповідь) Брюховецька О. В. Теоретико-методологічні основи дослідження проблеми професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів

2) (Доповідь) Хілько С. О. Проблема становлення професійної ідентифікації майбутніх психологів в умовах невизначеності сучасного світу

12. Лекція Bruce H. Young, LCSW, Disaster Mental Health Consultant, Policy Planner, Trainer, First Responder of National Center for Post-Traumatic Stress Disorder Dissemination and Training Division (formerly Education & Clinical Laboratory) Department of Veterans Affairs, Menlo Park, на тему: «Особливості першої психологічної допомоги в екстремальних умовах», Американський дім, 11 квітня 2018 р., м. Київ

13. XIII Міжнародна науково-практична конференція з організаційної та економічної психології «Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку», (12-13 квітня 2018 року, м. Київ).

- 1) (Доповідь) Брюховецька О. В. Проблема формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів в процесі професійної підготовки.
- 2) (Доповідь) Діденко М. С. Психологічні особливості розвитку професійно значущих якостей майбутніх менеджерів організацій»;
- 3) (Майстер-клас) Діденко М. С. Чи готовий український бізнес іти шляхом різноманітності та інклюзивності?
- 4) (Доповідь) Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор розвитку професійної кар'єри психологів в організації
- 5) (Доповідь) Шевченко С. В. Психологічна безпека освітнього середовища ЗВО як умова розвитку довіри до себе в майбутніх психологів

14. XIII Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічні засади розвитку професіоналізму освітян в умовах реалізації Концепції Нової української школи», м. Київ, 29 квітня 2018 р.

- 1) (Доповідь) Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор формування професіоналізму психологів

15. Міжнародний науково-практичний семінар «Організація електронного документообігу в закладах освіти та органах державної влади», ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 15 травня 2018 р.).

16. Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні технології в роботі практичного психолога», 7 червня 2018 р., м. Суми

1) (Доповідь) Брюховецька О. В. Аналіз ролі керівників в управління загальноосвітніми навчальними закладами

17. Міжнародна науково-практична конференція «Формування професійної компетентності сучасного фахівця в умовах євроінтеграції» 1-12 липня 2018 р., м. Варна

18. Conference «Guilt–Pain–Repentance», the Hayes Conference Centre Swanwick, DE55 1AU, Scunthorpe (England), UK, Thursday, July 12th, – Friday July 13th, 2018

1) Professor Pavel Lushyn – speaker: the topic of report: «Psychological services in a changing Ukraine: specifics and general trends» («Психологічна допомога в Україні: особливості та загальні тенденції»)

Результативність. Дискусії відбувалися на теми, пов'язані з допомогою людям, які потрапили в екстремальні умови. Серед психотерапевтів брав участь професор Кембриджа і Оксфорд, а також брали участь служителі церкви і, зокрема, легендарна особистість – Метрополіт Калліст, професор Оксфордського університету.

19. III Міжнародний науково-практичний форум «Інновації в науці: виклики сучасності» (м. Варна, 15 вересня 2018 р.)

1) (Доповідь) Москальова А. С. Стиль конфліктної поведінки працівників освіти як чинник їх суб'єктивного благополуччя

20. XIII Міжнародна наукова конференція «Між свободою і конформізмом – 100-ліття польської педагогіки у відродженій державі», 21–22.09.2018 р. м. Ченстохов

21. Міжнародна науково-практична конференція «Толерантність на кордонах Європи: вимір для України», 4–6 жовтня 2018 р., м. Ужгород.

1) (Доповідь) Діденко М. С. Методи та прийоми розвитку толерантності фахівців психологічної та соціальної сфери до представників ЛГБТ-спільноти

22. Презентаційна зустріч у рамках візиту делегації педагогічного факультету Університету Матея Бела (Банська Бистриця, Словацька Республіка), 11–12 жовтня 2018 р., м. Київ, ДВНЗ «УМО»

1) (Доповідь) Лушин П. В. Шляхи розвитку міжнародної науково-педагогічної співпраці з сучасних проблем психологічної освіти та науки

23. IV Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми експериментальної психології: досвід та перспективи», 20 жовтня 2018 р., м. Каменець-подільський

24. II Інтернаціональна конференція підтримки психічного здоров'я. 25-26 жовтня 2018 р., м. Київ

25. Міжнародна науково-практична конференція «Псі Фактор» на тему: «Дитяча психологія», 27-28 жовтня 2018 р., м. Київ

1) (Майстер-клас) Лушин П. В. Дитячі труднощі як сфера розвитку їх батьків

26. VI Міжнародна науково-практична конференція «Соціалізація і ресоціалізація особистості в умовах сучасного суспільства», м. Київ, 8-9 листопада 2018 р.

1) (Доповідь) Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор соціалізації майбутніх психологів в умовах неперервної освіти

2) (Доповідь) Шевченко С. В. Довіра до себе як умова професійної соціалізації майбутніх психологів

27. Науково-методична студія «Інформаційно-аналітична компетентність педагога – шлях до професійного успіху», м. Подгайська (Республіка Словачія), 8 листопада 2018 р.

28. I Міжнародний науково-практичний семінар «Економічні, соціальні та інформаційні аспекти європейських інтеграційних процесів», 9 листопада 2018 р., м. Подгайська (Республіка Словачія),

Результативність. Висвітлення найактуальніших теоретичних і практичних проблем активізація співпраці між науковою спільнотою країн-партнерів, вивчення кращих європейських практик розвитку

сучасної освіти і науки визначення шляхів та напрямів формування ефективної системи освіти і науки в Україні з урахуванням європейського досвіду та національних пріоритетів, створення єдиного інформаційного середовища консорціуму післядипломної педагогічної освіти, академічної мобільності як механізму розвитку людських ресурсів, комерціалізації освітніх послуг у вищому навчальному закладі, формування і розвитку професійної компетентності як «мета компетентності» в умовах інформаційного суспільства, застосування проєктного підходу для ефективного вирішення соціальних проблем міста чи району в країнах ЄС, психологічні аспекти у розвитку професійного фахівця в навчальних закладах освіти

Всеукраїнські – 25

1. Всеукраїнський науково-методологічний семінар «Наукова парадигма формування та розвитку компетентності керівників навчальних закладів», 2 лютого 2018 р., НАПН України, м. Київ.

2. Круглий стіл з он-лайн трансляцією «Нова українська школа: виклики для професійного розвитку педагогічних працівників», ДВНЗ «УМО», 22 лютого 2018 р., м. Київ

Результативність. Робота учасників круглого столу відбувалася за такими тематичними напрямами: I. Концептуальні засади Нової української школи: ключові компетентності, ціннісні орієнтири, освітні результати (29,6% учасників). II. Педагог у просторі освітніх можливостей (27,3% учасників). III. Підвищення кваліфікації педагога Нової української школи: виклики й альтернативні моделі (30,4% учасників). IV. Культура управління професійним розвитком педагога Нової української школи (12,7% учасників). До круглого столу вийшов тематичний випуск журналу «Методист» (№2 (74), лютий 2018), збірник спецкурсів «Професійний розвиток педагога Нової української школи в умовах формальної і неформальної освіти». Обрана тема круглого столу з онлайн-трансляцією «Нова українська школа: виклики для професійного

розвитку педагогічних працівників» послугувала плідним підґрунтям для обміну думками із зазначеної проблематики. Участь у науковому зібранні подарувала всім учасникам та організаторам незабутні враження, стала невичерпним джерелом продуктивних ідей, платформою для наукових дискусій і обміну думками, а для педагогів Нової української школи – тим путівцем, що вкаже подальший шлях до інноваційних пошуків та відкриттів.

3. Круглий стіл «Професійна підготовка сучасного фахівця: від теорії до практики», КНУКіМ, 27 лютого 2018 р., м. Київ

4. Тренінг «Перша психологічна допомога та кризова інтервенція», (ГО Української асоціації фахівців з подолання наслідків психотравмуючих подій), 27–28 лютого 2018 р., м. Київ

5. Національний круглий стіл «Правове регулювання психологічної допомоги в Україні: стратегія європейської та загальносвітової інтеграції», Верховна Рада України, 23 березня 2018 р., м. Київ

6. I Всеукраїнська науково-практична конференція «Робота з травмами війни. Український досвід», 28–31 березня 2018 р., м. Київ

7. Всеукраїнська інтернет-конференція «Психолого-педагогічні засади розвитку професіоналізму освітян в умовах реалізації концепції Нової української школи», 29 березня, 2018 р., м. Київ–Рівне

1) Лушин П.В., Бондарчук О. І., Брюховецька О. В., Москальова А. С. – члени організаційного комітету конференції

(Доповідь на пленарному засіданні) Лушин П. В. Освітні тренди розвитку професійної компетентності сучасних освітян

2) (Доповідь) Брюховецька О. В. Соціально-психологічний тренінг як засіб формування професійної толерантності керівників закладів загальної середньої освіти

3) (Доповідь) Чаусова Т. В. Розвиток навчальної мотивації майбутніх психологів засобами гештальттерапії

- 4) (Доповідь) Інжиєвська Л. А. Психологічні особливості застосування арт-технологій в освітньому просторі післядипломної освіти
- 5) (Доповідь) Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор формування професіоналізму психологів
- 6) (Тези) Лушин П. В. Холістична парадигма у підготовці професіонала у сфері освіти
- 7) (Тези) Брюховецька О. В. Шляхи психологізації управління загальноосвітніми навчальними закладами
- 8) (Тези) Гусєв А. І. Вплив представників психотерапевтичної та юридичної спільноти на розвиток української медіації
- 9) (Тези) Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор формування професіоналізму психологів

Результативність. Результати обговорень тем та проблем за темою наукового заходу, набутий практичний досвід під час наукового заходу становить велику цінність керівникам, педагогічним працівникам, психологам, викладачам вищих навчальних закладів, у тому числі, закладів післядипломної педагогічної освіти, а також усім тим, хто цікавиться психолого-педагогічними проблемами розвитку професіоналізму освітян в умовах реалізації Концепції Нової української школи, власним професійно-особистісним розвитком загалом і в умовах післядипломної освіти зокрема. Внаслідок проведення Всеукраїнської інтернет-конференції було видано збірник матеріалів: Психолого-педагогічні засади розвитку професіоналізму освітян в умовах реалізації Концепції Нової української школи: Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (м. Київ – Рівне, 29 березня 2018 р.) – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»; Рівне: РОППО, 2018. – 130 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua/konferenciji>

8. Всеукраїнській науково – практичний семінар «Актуальні проблеми сучасної психології розвитку», 30 березня 2018 р., м. Київ

1) (Доповідь) Чаусова Т. В. Особливості профілактики особистісної конфліктності майбутніх психологів

9. Науково-практичний семінар «Психологічні технології підготовки освітнього персоналу до розвитку організаційної культури в умовах соціальної напруженості» (в рамках серії науково-практичних семінарів «Технології роботи організаційних психологів», 30-31 березня 2018 р., м. Львів)

1) (Доповідь на пленарному засіданні) Брюховецька О. В. Організаційно-психологічні умови формування професійної толерантності майбутніх керівників загальноосвітніх навчальних закладів

2) (Доповідь) Чаусова Т. В. Особливості вибору засобів попередження та управління конфліктами у педагогічному колективі

3) (Тези) Чаусова Т. В. Особливості вибору засобів попередження та управління конфліктами у педагогічному колективі

10. Всеукраїнська науково-практична конференція: «Сімейна політика в Україні: проблеми і перспективи. 4.04.2018. Київ

11. Всеукраїнський фестиваль «Фенікс-Фест – 2018», факультет психології НПУ ім. М. П. Драгоманова, 25 квітня 2018 р., м. Київ

1) (Майстер-клас) Лушин П. В. Екофасилітація – псидопомога, яка не лікує

12. Всеукраїнська науково-практична конференція «Психологія національної безпеки і благополуччя особистості» (26–27 квітня 2018 року, м. Львів).

1) (Доповідь) Брюховецька О. В. Новітні управлінські функції керівників загальноосвітніх навчальних закладів

13. Науково-практичний семінар: «Психологія смерті та вмирання», факультет психології КНУ ім. Т. Шевченка, 12 травня 2018 р., м. Київ

1) (Доповідь) Лушин П. В. Страх смерті як умова розвитку: деякі закономірності в роботі екофасилітатора

14. VIII Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Соціально-психологічні особливості професійної діяльності

працівників соціальної сфери: в ситуаціях сьогодення». 18-20.05.2018. Київ-Мелітополь

15. Науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Наука і молодь – 2018: Пріоритетні напрями глобалізаційних змін», м. Київ, 18 травня 2018 р.

1) Лушин П. В. – член організаційного комітету

2) Секції 2 «Особистісний розвиток та психологічна допомога в сучасних умовах»

Організатор – кафедра психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти».

Керівник секції – канд. психол. наук, доцент Т. В. Чаусова

Секретар секції – ст. викладач Ю. М. Кримлова

На секції заслухано доповіді 11 здобувачів вищої освіти груп КПМ-16–Г1, КПМ–16–Х1, ПБМ–16–Г1

Результативність. Протягом роботи секції 2 доповідачам було задано низку запитань з тематики доповідей, актуальних в умовах сьогодення. Проведено загальне обговорення в режимі мозкового штурму та сформульовано чіткі висновки та психологічні рекомендації щодо впровадження результатів наукових досліджень у різні сфери суспільного життя. Учасники секції заслухали і обговорили широкий спектр теоретичних, методологічних питань з проблеми векторів особистісного розвитку та значення психологічної допомоги в сучасних умовах України. У доповідях знайшли відображення такі питання, як психологічні особливості подружніх конфліктів у молодих сім'ях, мотивація військовослужбовців до проходження військової служби, психологічні особливості самоактуалізації особистості тощо.

16. III Науково-практична конференція з міжнародною участю «Методи і технології загальної і соціальної психології та психотерапії в умовах сучасного суспільства», 18-19 травня 2018 р., м. Київ

1) Лушин П. В. – член організаційного комітету; керівник секції 5 «Соціальна психологія та психотерапія в контексті надання психологічної допомоги. Інноваційні технології психотерапії в підготовці фахівців-психологів»

2) (Доповідь) Лушин П. В. Екофасилітація – сучасний тренд психологічної допомоги»

17. Семінар «Методологічні проблеми сучасних психологічних практик», Інститут психології ім. Г. С. Костюка, 7 червня 2018 р., м. Київ

1) (Доповідь) Лушин П. В. Еволюція методологічних основ психологічних практик в контексті світу, що змінюється

18. Всеукраїнська конференція з міжнародною участю: «Кращі практики з подолання наслідків військових конфліктів. Український та міжнародний досвід», 7–8 липня 2018 р., м. Київ

19. Тренінг «Супервізійна підтримка як інструмент якісної роботи психолога», 11–12 серпня 2018 р., м. Київ.

20. Всеукраїнський науково-методичний семінар «Системи навчання і освіти в комп'ютерно орієнтованому середовищі» за тематикою «Цифрові відкриті системи для розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників», 17 вересня 2018 р., м. Київ, Відділення загальної середньої освіти Інституту інформаційних технологій і засобів навчання, Рада молодих вчених ІТЗН Національної академії педагогічних наук України.

Результативність. В роботі семінару взяли участь науковці з різних наукових та навчальних закладів і громадських організацій України. Серед доповідачів були Биков В. Ю., д. т. н., проф., дійсний член НАПН України, директор ІТЗН НАПН України, Сідляренко А. І., директор ТОВ "Антиплагіат", Кузьмінська О. Г., к. пед. н., доц., завідувач кафедри ІДТ Національного університету біоресурсів і природокористування України, Новицька Т. Л., н. с. ІТЗН НАПН України. Питання, що обговорювалися протягом семінару, стосувалися проблеми плагіату, правил та вимог до

написання наукових праць та використання сучасних інформаційних систем для їх моніторингу та оприлюднення. Участь у даному семінарі сприяла обміну думками та поглиблення співпраці серед учасників заходу, усвідомлення ними існуючих можливостей для активної участі в сучасному науковому інформаційному просторі України та зарубіжжя.

Науково-практичний семінар «Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: інформаційні послуги та електронні ресурси», 26 вересня 2018 р., м. Київ

21. Всеукраїнський семінар «Лідерство і менеджмент змін у шкільній реформі», 16 жовтня 2018 р., м. Київ

22. Семінар – тренінг «Арт- терапевт: ініціація творчістю», 27–29 жовтня 2018 р., м. Київ

23. Методологічний семінар «Концептуальні засади розвитку освіти дорослих: світовий досвід, українські реалії і перспективи», НАПН України, Відділення професійної освіти і освіти дорослих, м. Київ, 15 листопада 2018 р.

24. Національний форум «Нова соціальна доктрина. Нові можливості для кожного». 23.11.2018. Київ

25. Всеукраїнський молодіжний форум сім'ї. 28-30.11.2018. Київ

Університетські –8

1. Науково-методичний семінар «Конкуренто-спроможність персоналу: виклики сьогодення», 14 лютого 2018 р., ДВНЗ «УМО» НАПН України, м. Київ

1) (Доповідь) Діденко М. С. Впровадження політики рівності та інклюзивності в компанії

2. Урочисте відкриття кафедри психології у Київському національному університеті культури та мистецтв, 27 лютого 2018 р., м. Київ

1) (Доповідь) Лушин П. В. Історія вітчизняної психології та сучасне життя українського психолога

3. XXIV Щорічна наукова конференція ІСПП НАПН України «Соціальна і політична психологія сьогодні: здобутки, проблеми, нові рубежі». 20–21.03. 2018, м. Київ

1) (Доповідь) Бевз Г. М. Зміна нормативного статусу соціального акту відповідно до змін соціальних систем: простір, конфлікти та комунікативні технології

4. Методологічний семінар «Концептуальні засади розроблення Національного рейтингу закладів вищої освіти», Інституті педагогіки НАПН України, 22 березня 2018 р., м. Київ

5. Тренінг «Толерантність до різноманіття як підґрунтя інклюзивного суспільства», 4 квітня 2018 р., м. Київ

6. Наукова конференція «Розквітання психології часу», Одеса, 27 квітня 2018 р., м. Одеса

7. Круглий стіл КНУ ім. Тараса Шевченка «Перспективи розвитку соціальної педагогіки», 24 травня 2018, м. Київ

8. Міжкафедральний науково-методологічний семінар «Позиціонування навчального закладу на ринку освітніх послуг засобами традиційних та новітніх медіа», 31 жовтня 2018 р., м. Київ, ДВНЗ «УМО»

VIII. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Якісний склад кафедри психології та особистісного розвитку

Штат науково-педагогічного персоналу кафедри на навчальний рік затверджено у кількості 9,25 ставок, з них:

Назва кафедри	Загальний склад кафедри			Працівники за основним місцем роботи		
	всього осіб	доктори наук, професори	кандидати наук, доценти	всього осіб	доктори наук, професори (ПІБ)	кандидати наук, доценти, старші викладачі (ПІБ)
Психології та особистісного розвитку	14	4	6	9	1. Лушин Павло Володимирович	кандидати наук, доценти 1. Брюховецька Олександра Вікторівна 2. Гусєв Андрій Ігорович 3. Чаусова Тетяна Володимирівна 4. Інжиєвська Леся Анатоліївна старші викладачі 1. Діденко Марина Сергіївна 2. Кримлова Юлія Михайлівна 3. Хілько Світлана Олександрівна 4. Шевченко Світлана Вікторівна

Всього осіб	Працівники за основним місцем роботи (72%)	Працівники за суміщення посад (14%)	Працівники за сумісництвом (14%)
14	Доктори наук, професори: 1. Лушин Павло Володимирович Кандидати наук, доценти: 1. Брюховецька Олександра Вікторівна 2. Гусєв Андрій Ігорович 3. Чаусова Тетяна Володимирівна Кандидати наук: 1.. Інжиєвська Леся	Доктори наук, професори: 1. Бондарчук Олена Іванівна Кандидати наук, доценти: 1. Москальова Алла Степанівна	Доктори наук, професори: 1. Бевз Галина Михайлівна 2. Волянчук Наталія Юріївна .

	Анатоліївна 2. Сухенко Яна Валеріївна Старші викладачі: 1. Діденко Марина Сергіївна 2. Кримлова Юлія Михайлівна 3. Хілько Світлана Олександрівна 4. Шевченко Світлана Вікторівна		
--	---	--	--

2. Кількість освітніх програм на кафедрі психології та особистісного розвитку

Всього освітніх програм	Рівень вищої освіти	Назва освітньої програми
2	Перший (бакалаврський)	Психологія
	Другий (магістерський)	Психологія

3. Кількість дисциплін кафедри психології та особистісного розвитку

Всього навчальних дисциплін	Рівень вищої освіти	Назва навчальної дисципліни
91	Перший (бакалаврський)	1. Антропологія
		2. Арт-терапія*
		3. Вікова психологія
		4. Вступ до спеціальності
		5. Гендерна психологія
		6. Дисципліни загального циклу за вибором студента
		7. Диференціальна психологія
		8. Експериментальна психологія
		9. Загальна психологія
		10. Зоопсихологія та порівняльна психологія
		11. Індивідуальне консультування*
		12. Інформаційна культура
		13. Історія психології
		14. Клінічна психологія

		15. Конфліктологія 16. Математичні методи в психології 17. Методика викладання психології 18. Методика проведення психологічної експертизи в різних галузях психології 19. Мотивація діяльності і поведінки людини 20. Організація психологічної служби 21. Основи наукових досліджень 22. Основи психологічного консультування та психокорекції* 23. Основи психотерапії 24. Патопсихологія 25. Педагогічна психологія 26. Політична психологія 27. Політична психологія 28. Практикум з групової психокорекції 29. Практикум з загальної психології 30. Профорієнтація та профдобір* 31. Психодіагностика 32. Психологічна допомога сім'ї* 33. Психологічна служба в системі освіти* 34. Психологічний практикум 35. Психологічні теорії особистості 36. Психологія впливу* 37. Психологія девіантної поведінки 38. Психологія праці 39. Психологія реклами* 40. Психологія саморегуляції* 41. Психологія самосвідомості* 42. Психологія сім'ї 43. Психологія спілкування 44. Психологія спорту*
--	--	---

		<p>45. Психологія управління</p> <p>46. Психофізіологія</p> <p>47. Соціальна психологія</p> <p>48. Теорія та методика психологічного тренінгу</p> <p>49. Тренінг спілкування*</p> <p>50. <i>Виробнича практика</i></p>
	Другий (магістерський)	<p>1. Актуальні питання клінічної психології</p> <p>2. Актуальні проблеми психодіагностики</p> <p>3. Екзистенціальна психологія</p> <p>4. Екофасилітаційна допомога в кризових ситуаціях</p> <p>5. Етнопсихологія</p> <p>6. Індивідуальне консультування</p> <p>7. Історико-філософські засади психології</p> <p>8. Методика викладання у вищій школі</p> <p>9. Методика та організація наукових досліджень</p> <p>10. Методологія тренінгової діяльності</p> <p>11. Мотивація стратегії та спрямованість особистості</p> <p>12. Організація кризової психологічної служби</p> <p>13. Організація психологічної служби</p> <p>14. Основи медіаграмотності</p> <p>15. Основи медіації</p> <p>16. Основи Паблік Рілейшиз</p> <p>17. Основи педагогіки та психології вищої школи</p> <p>18. Психологічна допомога з використанням ІТ-технологій</p> <p>19. Психологічна допомога особистості</p> <p>20. Психологічна допомога сім'ї</p> <p>21. Психологічна допомога сім'ям постраждалих та учасників АТО</p> <p>22. Психологічна допомога учасникам бойових дій</p> <p>23. Психологічний супровід соматичних та психічних розладів</p> <p>24. Психологічний супровід тимчасово переселених</p>

		<p>осіб (ТПО)</p> <p>25. Психологічні особливості посттравматичного розвитку</p> <p>26. Психологія впливу</p> <p>27. Психологія залежної поведінки</p> <p>28. Психологія організацій</p> <p>29. Психологія особистості у перехідний період</p> <p>30. Психологія професійної кар'єри</p> <p>31. Психологія саморегуляції</p> <p>32. Психологія сексуальності</p> <p>33. Психологія сім'ї і особливості сімейного консультування</p> <p>34. Психологія творчості</p> <p>35. Соціальні та політичні конфлікти</p> <p>36. Сучасні методи дослідження особистості</p> <p>37. Сучасні психологічні теорії</p> <p>38. Телефонне консультування</p> <p>39. Філософські та релігійні засади організації психологічної допомоги</p> <p>40. Асистентська практика</p> <p>41. Переддипломна практика</p>
--	--	---

IX. НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЗВ'ЯЗКИ ГРОМАДСЬКІСТЮ

IX.1. Висвітлення результатів діяльності установи, закладу в інформаційному науково-освітньому просторі

Результати діяльності науково-педагогічних працівників кафедри психології та особистісного розвитку висвітлюються в інформаційному науково-освітньому просторі такими основними шляхами:

– наявність бібліометричних профілів науково-педагогічних працівників кафедри в Google Scholar:

П.І.Б.	Індекс Гірша
Лушин Павло Володимирович	13
Бевз Галина Михайлівна	8
Бондарчук Олена Іванівна	13
Воляннюк Наталія Юріївна	9
Брюховецька Олександра Вікторівна	2
Гусєв Андрій Ігорович	6
Москальова Алла Степанівна	3
Чаусова Тетяна Володимирівна	1
Сухенко Яна Валеріївна	2
Інжисвська Леся Анатоліївна	1
Кримлова Юлія Михайлівна	-
Діденко Марина Сергіївна	-
Хілько Світлана Олександрівна	1
Шевченко Світлана Вікторівна	1

– наявність цифрових ідентифікаторів вчених кафедри психології та особистісного розвитку (ORCID iD):

– функціонування і наповнення Електронної бібліотеки НАПН України: протягом 2018 р. відбувалось постійне наповнення Електронної бібліотеки НАПН України новою науковою, виробничо-практичною, навчальною і довідковою продукцією науково-педагогічних працівників кафедри психології та особистісного розвитку ННІМП ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»;

– оновлення Інтернет-сторінки кафедри психології та особистісного розвитку. Протягом 2018 р. на Інтернет-сторінки кафедри в розділі «Новини та оголошення» було опубліковано 14 інформаційних повідомлень з метою

висвітлення важливих подій наукової, науково-методичної, виховної та організаційної діяльності науково-педагогічних працівників кафедри психології та особистісного розвитку.

ІХ.2. Науково-інформаційна діяльність та зв'язки з громадськістю

Працівники кафедри психології та особистісного розвитку науково-інформаційну діяльність та розвиток зв'язків з громадськістю здійснюють декількома напрямками:

1) членство в професійних об'єднаннях

Лушин П. В. – голова ГО «Українська асоціація екологічної психологічної допомоги».

Шевченко С. В. є членом: ГО «Українська асоціація екологічної психологічної допомоги», Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці.

Сухенко Я. В. є членом правління ГО «Українська асоціація екологічної психологічної допомоги», з 2010 р.

Хілько С. О. є членом ГО «Українська асоціація екологічної психологічної допомоги», з 2010 р. Чаусова Т. В. з 2010 є членом Української асоціації організаційних психологів і психологів праці.

Лушин П. П. є членом Північноамериканської асоціації «Спільнота дослідників» (2002– теперш. час), членом Міжнародного американо-українського проекту з реабілітації ветеранів бойових дій спільно із «Combined Arms», США (з 2017 р.).

Гусєв А. І. є членом правління ГО «Українська асоціація екологічної психологічної допомоги», керівник Київського філіалу Одеської обласної групи медіації (ООГМ), член ГО «Національна Асоціація Медіаторів України»

Брюховецька О. В. є членом Всеукраїнської асоціації організаційної психології та психології праці (член асоціації з 2005 р., голова осередку ДВНЗ «УМО» з 2017 р.)

Інжиєвська Л. А. є членом Всеукраїнської громадської організації «Асоціація екологічної допомоги», Член Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці (УАОППП), член ГО «Арт – терапевтична асоціація» (Київ). член ГО «Асоціація фахівців з подолання наслідків психотравмуючих подій», а також член ESTSS European society for traumatic stress studies

Кримлова Ю. М. є членом Міжнародної Асоціації гіпнологів (з 2015), членом ГО «Українська асоціація екологічної психологічної допомоги», консультант Центру реабілітаційної гіпнотерапії проф. Медвіна Ю.О.
<https://center.medvin.org/command/>

Бондарчук О. І. є членом таких професійних об'єднань: Міжнародна асоціація прикладної психології (International Association of Applied Psychology (IAAP) Division 1 (Work and Organizational Psychology), Українська асоціація організаційних психологів і психологів праці як член-засновник Європейської Асоціації психології праці та організаційної психології (European Association of Work and Organizational Psychology, EAWOP)

Бевз Г. М. є членом Київського товариства Символдрами (кататимно - імагінативна психотерапія) з 1998 року., товариства психологів України з 2000 року, Ліги соціальних працівників України з 2004 року, Київської асоціації психодрами з 2007 р.

2) обмін думками та досвідом під час наукових масових заходів

Протягом 2018 р. працівниками кафедри психології та особистісного розвитку було організовано 12 наукових масових заходів рівного рівня (міжнародного, всеукраїнського, інститутського), взято участь у 73 наукових масових заходах.

Бондарчук О. І. брала участь у масових заходах, що проводилися в Українській асоціації організаційних психологів і психологів праці (Л. М. Карамушка – Президент, О. І. Бондарчук, Н. І. Пінчук), що є членом-засновником Європейської Асоціації психології праці та організаційної психології (European Association of Work and Organizational Psychology,

ЕАWOP), яка об'єднує представників як академічної, так і практичної психології праці та організаційної психології з багатьох європейських країн.

3) участь у спеціалізованих, методичних рада тощо

Лушин П. В. є членом експертної ради з психології ВАК МОН України.

Бондарчук О. І. брала участь у засіданнях Науково-методичної комісії з соціальних наук та журналістики (секретар), є членом підкомісії 053 «Психологія» сектора вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Бевз Г. М. є членом спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій (К.26.455.02) ДВНЗ «Університет менеджменту освіти».

Бондарчук О. І. є членом спеціалізованих вчених рад:

1. Д. 26.453.02 при Інституті психології імені Г. С. Костюка НАПН України

2. К. 26.451.02 при Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України

Волянчук Н. Ю. є членом постійної спеціалізованої вченої ради Д. 26.455.03 у Державному вищому навчальному закладі «Університет менеджменту освіти» НАПН України

4) рецензування наукових праць

Здійснення рецензування та експертизи навчально-методичних та наукових матеріалів. Лушин П. В. є рецензентом таких праць та підготував у 2018 р. рецензії на них:

1. Рецензія на навчально-методичну розробку «Основи коучингу в управлінні персоналом» : спецкурс для слухачів очно-дистанційної форми навчання в системі післядипломної педагогічної освіти, підготовлену О. О. Нежинською, В. М. Тищенко (8 друк. арк.)

2. Рецензія на навчальний посібник «Основи коучингу» Нежинської О. О. і Тищенко В. М. (15 друк. арк.)

3. Рецензія на методичні рекомендації до підготовки дипломної роботи, підготовлені доцентом кафедри економіки, підприємництва та менеджменту Постоєвою О. Г.

4. Рецензування навчального посібника: Бушуєва Т. В. Основи наукових психологічних досліджень: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., К., 2017. – 244 с.

5. Рецензія на спецкурс Л. М. Карамушки, Т. В. Грубі «Перфекціонізм в професійній діяльності науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів», підготовлений для слухачів очно-дистанційної форми навчання в системі післядипломної педагогічної освіти.

6. Рецензія на психологічний практикум Л. М. Карамушки, О. І. Бондарчук, Т. В. Грубі «Діагностика перфекціонізму та трудоголізму особистості», підготовлений для викладачів та слухачів інститутів післядипломної педагогічної освіти.

7. Рецензія на хрестоматію «Екологічна психологія» / За заг. ред. Швалба Ю. М.

5) участь в експериментальній роботі

Сухенко Я. В. Науковий керівник регіональної дослідно-експериментальної роботи «Психологічний супровід індивідуальної освітньої траєкторії педагогічного працівника в післядипломній освіті» (наказ ДОН Полтавської ОДА від 13.04.2017 р. № 1440, 2017-2019 рр.).

Бондарчук О. І. у 2018 р. здійснювала наукове консультування експерименту регіонального рівня на тему: «Психологічні засади розвитку професіоналізму педагогічних працівників в умовах післядипломної педагогічної освіти» (2016-2019 рр., наказ управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації від 08.07.2016 р.).

б) наукове консультування стажистів

Лушин П. В. здійснив наукове консультування стажуванням Бушуєвої Тетяни Володимирівни, професора кафедри загальної і соціальної психології та психотерапії, канд. психологічних наук, доцента Національного педагогічного

університету ім.М. П. Драгоманова з «01» березня 2018 р. по «30» квітня» 2018 р.

7) виконання обов'язків редактора наукових праць

Лушин П. В. є спів-редактором російського видання, зам. головного редактора українського видання: Научно-практический журнал «Теория и практика психотерапии» (Монреаль, Канада), ISSN 2368-1438 (online), <http://www.psychotherapy.ruspsy.net/about.php>

Лушин П. В. – член редакційної колегії (редакційної ради) наукового фахового періодичного видання: збірника наукових статей «Психологічні науки: проблеми і здобутки» (засновники: Інститут соціальної та політичної психології НАПН України та Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»)

Волянчук Н. Ю. є членом редакційної колегії фахового збірника наукових праць «Вісник післядипломної освіти»

8) членство в організаційних органах конкурсів та олімпіад

Бевз Галина Михайлівна працювала у складі журі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Психологія» (теоретична та прикладна психологія) 17–20 квітня 2018 р, м. Переяслав-Хмельницький.

9) участь у регіональних проектах

Лушин П. В. взяв участь в проєкті Є. Даннікової на тему: «Інновації в педагогіці, а також цікаві майстри, які роблять вироби власними руками» школи відео виробництва «POLO TV», тема бесіди телепередачі: «Інновації в педагогіці України: історія, сьогодення, перспективи» (м. Київ, 23 травня 2018 р.) – Режим доступу: <https://youtu.be/WmYsRMxt1IQ>

10) профорієнтаційна робота

Працівники кафедри психології та особистісного розвитку у 2018 р. брали участь у проведенні різних профорієнтаційних заходах:

- 1) Проведення презентацій кафедри психології та особистісного розвитку, розповсюдження інформації про можливості навчання у ННІМП у старших класах середніх шкіл м. Києва.

- 2) Поширення агітаційно-профорієнтаційних листівок з інформацією про кафедру та умовами про вступ до ННІМП у загальноосвітніх закладах Вінницької області
- 3) Проведення інформаційної лекції щодо можливостей навчання за спеціальністю 053 «Психологія» в ННІМП під час семінарів та майстер-класів на X Міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті – 2018» 23–25 жовтня 2018 р.
- 4) Розсилання рекламних матеріалів на електронні пошти психологічних служб та організацій
- 5) Участь викладачів кафедри у Днях професій (Київська область) з метою проведення профорієнтаційної роботи
- 6) Профорієнтаційна робота науково-педагогічних працівників кафедри у 1, 2, 3 Медичних коледжах м. Києва.
- 7) Залучення адміністрації шкіл та професійно-технічних закладів м. Києва та Київської області
- 8) до співпраці щодо поширення інформації про можливості навчання за спеціальностями та спеціалізаціями ННІМП
- 9) Проведення на базі ННІМП ДВНЗ «УМО» відкритих лекцій для випускників шкіл м. Києва та Київської області з презентаціями спеціальності та спеціалізацій за освітніми програмами кафедри психології та особистісного розвитку
- 10) Участь у профорієнтаційних заходах, організованих адміністрацією ННІМП
- 11) Робота з радіостудіями в м. Києві та участь у радіопередачах з метою розповсюдження інформації про можливості навчання у ННІМП
- 12) Профорієнтаційні оглядові презентації і семінари для керівників шкіл – студентів спеціальності «Управління навчальними закладами», слухачів ЦППО.
- 13) Проведення на кафедрі днів відкритих дверей з запрошенням школярів, учнів системи ПТО, студентів Медичних коледжів.

- 14) Надання інформації про можливість навчання з використанням родинних зв'язків та особистих знайомств
- 15) Розповсюдження рекламної інформації через сайт УМО, соціальні мережі.
- 16) Проведення роботи зі студентами, що навчаються, з метою залучення випускників, які не вступили до інших закладів
- 17) Залучення студентів ННІМП до профорієнтаційної роботи під час педагогічної практики
- 18) Збір інформації щодо випускників шкіл, які не вступили до навчальних закладів і профорієнтаційна робота з ними
- 19) Розповсюдження інформації про можливість навчання серед військовослужбовців, учасників бойових дій
- 20) Розповсюдження інформації про можливість навчання під виступів по телебаченню, публічних лекцій, під час участі у наукових конференціях та семінарах.
- 21) Розповсюдження інформації серед членів громадських організацій та професійних спільнот медіаторів, екофасилітаторів, організаційних психологів.
- 22) Профорієнтаційна робота викладачів кафедри під час проведення ними психологічних тренінгів, майстер–класів тощо на базі та за межами ДВНЗ «УМО».

18 червня 2018 р. в ННІМП завідувач кафедри психології та особистісного розвитку Лушин П. В. взяв участь в зустрічі з гостями з м. Зарваніца (Тернопільська область), які являли собою делегацією потенційних абітурієнтів (близько 20 чоловік). Зустріч мала профорієнтаційний характер, була організована кафедрою економіки, підприємництва та менеджменту разом з кафедрою педагогіки, управління та адміністрування за підтримки директопа ННІМП, професора Алейнікової О. В.

Лушин П. В. розповів гостям про особливості навчання в ДВНЗ "УМО" за спеціальністю 053 "Психологія", охарактеризував актуальність отримання знань

за цією спеціальністю, науково-педагогічний склад кафедри психології та особистісного розвитку.

На зустрічі з гостями з м. Зарваніца були присутні представники адміністрації ННІМП, представники всіх кафедр ННІМП (кафедри економіки, підприємництва та менеджменту, кафедри психології та особистісного розвитку, кафедри педагогіки, управління та адміністрування, кафедри управління проектами та загальнофахових дисциплін). Участь у цьому профорієнтаційному заході була однією з важливих подій, що має велике значення для успішного проведення вступної кампанії у 2018 р.

Участь викладачів
кафедри психології та особистісного розвитку
у проведенні «Ярмарків професій»
у жовтні 2018 року

№ п/п	Назва БЦЗ	Планова дата проведення заходу	Місце проведення заходу (назва установи та адреса)	Час проведення заходу (початок- закінчення)	Викладач
1	Бородянська районна філія КОЦЗ	17.10.2018	сmt.Бородянка, Бородянський районний будинок культури ім.Т.Г.Шевченка, вул.Паркова,1	12.00-15.00	Чаусова Т. В., Брюховецька О. В.
2	Білоцерківського МРЦЗ	10.10.2018	БЦ МРЦЗ м. Біла Церква, вул. Я.Мудрого, 36	14.00-16.00	Гусєв А. І.
3	Володарський РЦЗ	19.10.2018	Володарський районний будинок культури сmt. Володарка	10.00 -12.00	Діденко М. С.
4	Іванківський РЦЗ	17.10.2018	Іванківська районна дитяча школа мистецтв ім. Марії Примаченко	10.00-12.00	Інжисєвська Л. А.

ІХ.3. Інформаційно-комунікаційні технології в діяльності установи, закладу

На кафедрі психології та особистісного розвитку наявні два комп'ютера, доступ до мережі інтернет, що дозволяє ефективно досягати цілі діяльності кафедри, забезпечувати оновлення інформації на сайті Університету в розділі: кафедра психології та особистісного розвитку (<http://umo.edu.ua/institutes/imp>). Працівники кафедри у 2018 р. забезпечували методичне супроводження сторінки кафедри психології та особистісного розвитку у соціальній мережі «Фейсбук»: <https://www.facebook.com/groups/kafedra.psychologyIMP/>.

Лушин П. В. є організатором та модератором кафедрального чату у соціальній мережі «Фейсбук» для оперативного колективного вирішення різних питань діяльності кафедри психології та особистісного розвитку.

Х. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІРОБІТНИЦТВО

Працівники кафедри психології та особистісного розвитку здійснювали міжнародне наукове співробітництво в рамках членства в міжнародних організаціях та шляхом участі у міжнародних проектах, масових заходах, стажування тощо.

Лушин П. П. є членом Північноамериканської асоціації «Спільнота дослідників» (2002– тепрш. час), членом Міжнародного американо-українського проекту з реабілітації ветеранів бойових дій спільно із «Combined Arms», США(з 2017 р.).

Бондарчук О. І. є членом таких організацій: 1) Міжнародна асоціація прикладної психології (International Association of Applied Psychology (IAAP) Division 1 (Work and Organizational Psychology), 2) Українська асоціація організаційних психологів і психологів праці як член-засновник Європейської Асоціації психології праці та організаційної психології (European Association of Work and Organizational Psychology, EAWOP).

Бондарчук О. І. взяла участь в організації лекції ректора Університету Арад ім. Аурель Влаіку проф. Рамони Лілі на тему: «Polemic Social Representations: Interwar Romania and Romania in the Post-Communist Media. In the memories of Serge Moscovici» (м. Київ, 18 червня 2018 р.).

Інжиєвська Л. А. проходила стажування у Wyższa szkoła komunikacji i zarządzania (Республіка Польща) та Európsky inštitút ďalšieho vzdelávania (Словацька Республіка), з «22» лютого 2018 р. до «09» березня 2018 р.

Інжиєвська Л. А. у 2018 р. брала участь у міжнародних проектах: "Психологічна стабілізація постраждалих від конфлікту в Україні (Psychological stabilization of people affected by the conflict in Ukraine)", що здійснюється за підтримки Міжнародної Протестантської агенції служби розвитку протестантської Дияконії "Хліб для Світу" (Protestant Agency for Diakonia and Development for Bread for the World – Protestant Development Service)

Лушин П. В. – Редактор канадського журналу «Теорія та практика психотерапії»

Лушин П. В. 11 жовтня 2018 р. виступив в ході Презентаційної зустрічі словацької делегації (Косова Беата, заступник декана з науки, досліджень та мистецтва, Dr.h.c., доктор філософії, професор; Карікова Соня, професор кафедри психології, доктор філософії; Павлов Іван, доцент кафедри андрагогіки, доктор філософії) з ректором, проректорами, директорами Інститутів, завідувачами кафедр ДВНЗ «УМО» в рамках візиту делегації педагогічного факультету Університету Матея Бела (Банська Бистриця, Словацька Республіка) 11–12 жовтня 2018 р. з метою розширення міжнародної співпраці та налагодження наукового співробітництва між ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» та педагогічним факультетом Університету Матея Бела (Банська Бистриця, Словацька Республіка).

Виступаючи перед високоповажними особами, проф. Лушина П. В. розкрив особливості діяльності кафедри психології та особистісного розвитку ДВНЗ «УМО» щодо таких питань: переддипломна педагогічна освіта та подальша / постійна педагогічна освіта (у тому числі керівників шкіл); система кар'єри в професії викладача; кар'єра, психологічне, педагогічне / андрагогічне консультування для вчителів (індивідуальне), а також для шкіл (команд); розвиток школи – освіта всього викладацького складу, заохочення впровадження інновацій / реформ у школах; педагогічна підготовка викладачів середньої школи; навчання впродовж усього життя, навчання дорослих; розробка навчання в докторантурі.

Проф. Лушин П. В. особливу увагу під час свого виступу звернув на відкриття в 2016 р. нової спеціалізації «Кризова психологічна допомога в сучасних умовах», створення окремої християнської групи здобувачів вищої освіти в рамках ліцензійного обсягу другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 "Психологія", що дає можливість працівникам кафедри психології та особистісного розвитку здійснювати підготовку фахівців зі спеціальності 053 «Психологія», що має в актуальний час значний інтерес для фахівців та науковців, які здійснюють науково-педагогічну та практичну діяльність з питань психологічної допомоги та супроводу.

Презентаційна зустріч словацької делегації з керівництвом ДВНЗ «УМО» засвідчила велике значення міжнародної співпраці в стратегії діяльності інститутів та кафедр ДВНЗ «УМО», наявність спільних інтересів та можливостей для майбутньої науково-педагогічної співпраці ДВНЗ «УМО» з педагогічним факультетом Університету Матея Бела (Банська Бистриця, Словачька Республіка).

14 червня 2018 р. відбулась прес-конференція завідувачів кафедр та адміністрації ННІМП під час тренінгу на тему «Якісна комунікація як запорука успіху соціальної адаптації ветеранів до умов мирного життя» (головним тренером заходу був Френк Пьюселік, один з розробників нейролінгвістичного програмування, бізнес-консультант, бізнес-тренер, автор розробок в галузі психотерапії, реабілітації алко- та наркозалежності серед молоді) у період з 12.06.18 р. по 15.06.18 р. у рамках соціального проекту Френка Пьюселіка за сприяння ГО «ФУНДАЦІЯ ПЬЮСЕЛІКА», підтримки ГО «Трансформація» та Компанії «Pucelik Consulting Group» Учасників даної прес-конференції загалом становило більше 300 осіб.

Прес-конференція стосувалася питань роботи з ветеранами війни на сході України, а також навчання психологів, соціальних працівників, самих ветеранів, членів їхніх сімей, та інших осіб методам та формам роботи з ПТСР, що в свою чергу допоможе прискорити процес адаптації бійців до цивільного життя. Участь завідувачів кафедр ННІМП у прес-конференції, що сприяло поширенню інформації про можливості та переваги навчання в ННІМП.

Завідувач кафедри психології та особистісного розвитку Лушин П. В. під час виступів на тренінгу та під час прес-конференції звернув увагу на важливість оновлення освітніх програм, за якими відбувається навчання здобувачів вищої освіти в ННІМП таким чином, щоб вони належним чином відповідали новим вимогам та викликам сьогодення, в тому числі, з урахуванням наявності значної частки ветеранів АТО, учасників бойових дій і членів їх сімей в структурі населення України.

Серед організаторів та виступаючих на тренінгу була доцент кафедри психології та особистісного розвитку Інжиєвська Леся Анатоліївна, яка відзначила актуальність та важливе значення проведення даного заходу для успішного розвитку українського суспільства, діяльності ДВНЗ «УМО», наголосила про важливість для розвитку України обговорення проблеми ПТСР в офіційному та публічному просторі суспільного життя України, а також розроблення та реалізації заходів і проектів для навчання різних верств українського суспільства з метою набуття ними знань та навиків роботи з ПТСР та адаптації військовослужбовців до цивільного життя.

XIV. ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ НАПН УКРАЇНИ

НА 2016-2022 РОКИ

Інформація про виконання Стратегії розвитку Національної академії педагогічних наук України на 2016-2022 роки. відповідно до «Орієнтовних щорічних індикаторів розвитку НАПН України», представлених у додатку до Стратегії.

Індикатори розвитку кафедри психології та особистісного розвитку за 2018 рік

№	Назва індикатора розвитку	Значення індикатора
1. Якість досліджень і розробок та результативність їх упровадження		
1.1	Середній індекс цитувань (<i>h-індекс</i>) учених ¹	4,28
1.2	Кількість видань НАПН України, які входять до наукометричних баз даних ²	
1.3	Кількість інноваційних освітніх, педагогічних і психологічних технологій, розроблених ученими НАПН України	
1.4	Кількість організацій України, у яких відбулося фактичне впровадження результатів досліджень і розробок, що привело до конкретної інновації	
2. Вплив на державну освітню і наукову політику та громадську думку щодо вирішення актуальних проблем гуманітарної сфери суспільного життя		
2.1	Кількість нормативно-правових актів, прийнятих за ініціати́ви/участі експертів НАПН України	
2.2	Кількість програм, репортажів, виступів у ЗМІ про діяльність НАПН України	1
2.3	Кількість публікацій про діяльність НАПН України у друкованих ЗМІ та мережі Інтернет	14
2.4	Відсоток недержавного фінансування	
3. Дослідницький потенціал науковців		
3.1	Середній вік персоналу	
3.2	Відсоток штатних <i>наукових</i> працівників за основним місцем роботи	

¹ Відповідно до створених профілів у Google Scholar середній індекс визначається як середнє арифметичне: відношення суми всіх індексів учених установи до їх загальної чисельності.

² Ураховуються наукові періодичні видання, монографії, матеріали конференцій, які індексуються наукометричними базами даних Web of Science Core Collection, Scopus, EBSCO databases, що підтримують Searchable Cited References (Academic Search Complete, Academic Search Premier, Education Research Complete, Education Source та ін.), Index Copernicus International тощо.

<i>№</i>	<i>Назва індикатора розвитку</i>	<i>Значення індикатора</i>
3.3	Відсоток керівників наукових підрозділів підвідомчих наукових установ та університету з науковим ступенем доктора наук віком до 45 років	
3.4	Відсоток керівників наукових підрозділів підвідомчих наукових установ та університету з науковим ступенем доктора наук віком 45-60 років	
3.5	Відсоток <i>за основним місцем роботи</i> докторів і кандидатів наук від кількості штатного за основним місцем роботи наукового персоналу	
3.6	Відсоток здобувачів ступеня доктора філософії і доктора наук від загальної чисельності наукових працівників за основним місцем роботи	
3.7	Середнє значення конкурсу на вступ в аспірантуру/докторантуру <i>за державним замовленням</i> ³	
3.8	Кількість захищених <i>у звітному році</i> аспірантів/докторантів <i>установи, у тому числі з урахуванням випуску минулих років</i>	
3.9	Кількість спеціалізованих учених рад і спеціальностей, за якими захищаються дисертації	
3.10	Кількість наукових шкіл	
4. Конкурентоспроможність, імідж у суспільстві та освітньо-науковому просторі		
4.1	Кількість публікацій у зарубіжних виданнях (включаючи, матеріали конференцій)	4
4.2	Відсоток публікацій у зарубіжних виданнях (включаючи, матеріали конференцій) із загальної кількості публікацій працівників НАПН України	
4.3	Кількість публікацій англійською та іншими <i>іноземними</i> мовами	6
4.4	Відсоток публікацій англійською та іншими <i>іноземними</i> мовами із загальної кількості публікацій працівників НАПН України	
4.5	Кількість публікацій у виданнях, які входять до наукометричних баз даних ⁴	4
4.6	Відсоток публікацій у виданнях, які входять до наукометричних баз даних	

³ Зазначається кількість поданих заяв на 1 місце в аспірантурі/докторантурі за державним замовленням у звітному році.

⁴ Ураховуються монографії, статті у наукових періодичних виданнях, тези у матеріалах конференцій тощо, що індексуються наукометричними базами даних Web of Science Core Collection, Scopus, EBSCO databases, що підтримують Searchable Cited References (Academic Search Complete, Academic Search Premier, Education Research Complete, Education Source та ін.), Index Copernicus International тощо.

<i>№</i>	<i>Назва індикатора розвитку</i>	<i>Значення індикатора</i>
4.7	Кількість видань НАПН України, заснованих та/або виданих спільно з зарубіжними партнерами	
4.8	Кількість структурованих докторських програм з подвійними дипломами (спільно із зарубіжними партнерами)	
4.9	Кількість міжнародних освітніх та наукових проектів	1
4.10	Кількість учених – членів іноземних академій, міжнародних наукових товариств	
4.11	Кількість учених, які беруть участь у міжнародній експертній діяльності	
4.12	Кількість учених, які виїжджали за кордон з метою стажування, навчання, підвищення кваліфікації, викладацької роботи, проведення наукових досліджень	1
4.13	Кількість зарубіжних видань, у яких учені беруть участь як члени редколегій , рецензенти	
4.14	Кількість наукових заходів, організованих спільно із зарубіжними партнерами	
4.15	Кількість членів НАН України та національних галузевих академій наук серед працівників НАПН України за основним місцем роботи	
4.16	Кількість лауреатів Державних премій в галузі науки і техніки, освіти та ін. серед працівників НАПН України	
4.17	Кількість отриманих державних стипендій видатним діячам науки	
4.18	Кількість отриманих іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених	
4.19	Кількість отриманих стипендій Кабінету Міністрів України для молодих учених	
4.20	Кількість отриманих премій Президента України для молодих учених	
4.21	Кількість отриманих премій Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок	
4.22	Кількість отриманих Державних премій України в галузі науки і техніки	
4.23	Кількість отриманих Державних премій України в галузі освіти	
5. Упровадження результатів наукових досліджень та експериментальних розробок		

<i>№</i>	<i>Назва індикатора розвитку</i>	<i>Значення індикатора</i>
5.1	<i>Кількість опублікованої офіційної, наукової, науково-практичної, навчальної та довідкової продукції⁵</i>	
5.2	<i>Кількість продукції НАПН України з грифом МОН</i>	
5.3	<i>Кількість завантажень наукових праць, що розміщені в електронній бібліотеці НАПН України та на сайтах підвідомчих установ⁶</i>	
5.4	<i>Кількість експериментальних закладів, установ, організацій</i>	

⁵ Наводяться дані з урахуванням продукції підготовленої за державні кошти та за рахунок інших джерел фінансування.

⁶ Дані щодо кількості завантажень наукових праць, що розміщені в електронній бібліотеці НАПН України та на сайтах підвідомчих установ подаються у відповідному порядку через ризик дробу.

XV. ВИСНОВКИ

Протягом 2018 р. працівники кафедри психології та особистісного розвитку успішно виконували завдання діяльності кафедри. За результатами виконаних наукових досліджень у 2018 р. опубліковано 53 наукових праць, серед яких:

- 3 наукові продукції (монографії);
- 19 наукових статей, в тому числі: у виданнях, що входять до наукометричних баз даних – 5, вітчизняних фахових виданнях – 14, у зарубіжних виданнях – 4, у збірниках наукових праць – 7, тези – 25;
- виробничо-практична продукція – 4;
- навчальна продукція – 2.

Також подано до друку 8 наукових праць, серед яких 1 стаття в монографії, 2 наукові статті, 5 тез.

Основні напрями і результати роботи дослідження апробовано шляхом участі виконавців теми у наукових конференціях, семінарах, виставках, круглих столах.

У 2018 р. педагогічні і науково-педагогічні працівники кафедри психології та особистісного розвитку взяли участь у 73 масових наукових заходах, з них: 16 Міжнародних конференціях; 9 Всеукраїнських конференціях; 16-ти семінарів; 3 зустрічах, 7 виставках; 4 круглих столах; 4 форумах, 6 тренінгах, 1 фестивалі, 1 лекції.

У 2018 р. в діяльності кафедри психології та особистісного розвитку спостерігався активний розвиток міжнародної співпраця через участь у міжнародному стажуванні, організації зустрічей із зарубіжними колегами, участі в міжнародних професійних організаціях та проектах, міжнародному стажуванні.

XVI. СПИСОК ОСНОВНИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

«Наукова продукція»

Монографії

1. Лушин П. В. Деформація і деформалізація освітнього простору в умовах відкритої післядипломної освіти: екофасилітативний підхід // Відкрита освіта : інноваційні технології та менеджмент : кол. монографія / За наук. ред. О.М. Кириченка, Л.М. Сергєєвої. – Київ : Вид-во Ін-ту обдарованої дитини НАПН України, 2018. – С. 192–197.

2. Брюховецька О. В. Організаційно-психологічні умови розвитку професійної толерантності керівників освітніх організацій в умовах відкритої освіти // Відкрита освіта : інноваційні технології та менеджмент : кол. монографія / За наук. ред. О.М. Кириченка, Л.М. Сергєєвої. – Київ : Вид-во Ін-ту обдарованої дитини НАПН України, 2018. – С. 222–236.

3. Брюховецька О. В. Психологія професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів : монографія / О. В. Брюховецька. – К. : Інтерсервіс. – 360 с.

У монографії обґрунтовано авторську концепцію до формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів, розроблено модель професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів, визначено чинники сформованості професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів, розкрито організаційно-психологічні умови формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів.

Побудовано моделі формування професійної толерантності в процесі професійної підготовки (отримання вищої освіти) і післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) керівників загальноосвітніх навчальних закладів, охарактеризовано особливості організаційно-психологічного супроводу формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів на всіх етапах підготовки.

Монографія розрахована на науковців, викладачів, студентів, керівників загальноосвітніх навчальних закладів, організаційних психологів, а також усіх, хто цікавиться сучасним станом розробки проблеми формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів.

Статті

1. Gusiev Andrii. Современные тенденции и «проблемы роста» в украинской медиации / А. Gusiev // Zeitschrift für Beratungs- und Managementwissenschaften The Open Access E-Journal 2018 / 4. Jahrgang, С. 59–63
Електронний ресурс
https://www.bildungsmanagement.ac.at/fileadmin/downloads/ARGE_-_Downloads/FORSCHUNG_und_WISSENSCHAFT/Forschungsjournal/4._Ausgabe/A._Gusiev_-_Sovremennye_tendencii_i___problemy_rosta___v_ukrainskoi_mediicii.pdf
2. Lesya Inzhyevska conceptual foundations of the art instruments influence over the personal growth of prospective psychologists in the educational space Institutions / L. Inzhyevska // Európska Veda. – № 1. – 2018. – С. 53–60.
3. Lushyn, P. Ecology of Pedagogical Space in the Framework of Educational Reform / кол. монографія заведувачів кафедри з нагоди 65-р. ДВНЗ «УМО». – 2018. – 0,5 друк. арк.
4. Inzhyevska L. Phenomenon of positive self-attitude on the way of post-traumatic growth of the veterans of combat operations. (2018) // Психічне здоров'я: Глобальні виклики ХХІ століття: збірник наукових праць II Міжнародної конференції ". – 2018. – Режим доступу: <https://www.mhgc21.org/en/MHGC21/October-2018/MHGC-Proceedings-2018/Phenomenon-of-positive-self-attitude-on-the-way-of-post-traumatic-growth>
5. Svitlana Shevchenko. Interrelation of Professional Identity and Self-Trust in Psychology Students / Svitlana Shevchenko, Heorhii Lozhkin, // Science and

education : academic Journal of South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky. – 2018. – № 1 – С. 88-98. (ISSN 2311-8466).

6. Інжиєвська Л. А. Арт-корекційна програма для майбутніх психологів та особливості її реалізації в умовах післядипломної освіти // Вісник післядипломної освіти: зб. наук. пр. / НАПН України, Ун-т менедж. освіти ; голов. ред. В. В. Олійник ; редкол. : О. Л. Ануфрієва [та ін.]. – Київ : Атопол Груп, 2017. – Вип. 4/5(33/34). – С. 49–57. – (Серія «Соціальні та поведінкові науки»). *(Подається перший раз)*

7. Бевз Г. М. Психологічна робота в практиці кейс-менеджменту: аналіз досвіду впровадження/ Г. Бевз // Психологічний часопис: науковий журнал Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. – № 3 (13). – К., 2018. – С. 9-20. – 0,7. – Статті журналу індексуються в Google Scholar, Scientific Indexing services (SIS), Academic Resource index (Rsearch bib), Eurasian Scientific journal index (esji), World Catalogue of Scientific journals (wcosj), Root Society for Indexing and Impact factor service. URL: <http://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal/about>

8. Бевз Г. Комунікативна компетентність як механізм стратегії подолання / Г. Бевз // Формування професійної компетентності сучасного фахівця в умовах євроінтеграції: зб. наук. пр. / за ред. С. П. Архипової. – Черкаси : ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2018. – С. 31-42. – 0,5.

9. Бевз Г. М. Особистісні, соціальні та суспільні ресурси урегулювання соціальних конфліктів / Г. Бевз // Humanitarium / ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький, 2018. – Том. 41. – Вип. 1 : Психологія. – 0,5

10. Бевз Г. Особистісний розвиток дитини-сироти: діагностика деприваційних уражень. / Г. Бевз // Вісник післядипломної освіти: зб. наук. праць. / НАПН України, Ун-т менеджменту освіти ; голов. Ред.. В. В. Олійник ; редкол. : О. Л. Ануфрієва [та ін.] – Київ : АТОПОЛ ГРУП, 2017. – Вип. 6 (35). –

(Серія «Соціальні та поведінкові науки»). – С. 9–19. – 0,5. – URL: <http://umo.edu.ua/socialjni-ta-povedinkovi-nauki-vipuski>

11. Діденко М. С. Розвиток професійно значущих якостей майбутніх менеджерів організацій засобами психологічного тренінгу / М. С. Діденко // Психологічний часопис: зб. наук. пр.; за ред. С. Д. Максименка. – К. : Ін-т психології ім. Г. С. Костюка Нац. академії пед. наук України, 2018. – Вип. 16. – № 6. – С. 24–37.

12. Діденко М. С. Дослідження психологічних особливостей розвитку професійно значущих якостей майбутніх менеджерів організацій / М. С. Діденко // Організаційна психологія. Економічна психологія: наук. журн. – 2018. – № 1(12). – С. 26–35. (Index Copernicus, Goole scholar).

13. Лушин П. В. 100 запитань для оцінювання та проектування індивідуальних траєкторій психолога-консультанта в його навчальній та професійній діяльності: екофасилітативні картки [Карткове видання] / П. В. Лушин, Я. В. Сухенко. – К. ; 2017. – 0,6 друк. арк. (Подається вперше)

14. Лушин П. В. Екофасилітативні картки: «мануал» до супроводу індивідуальних освітніх траєкторій психолога-консультанта / Лушин П. В., Сухенко Я. В. // Проблеми сучасної психології: збірник наукових праць Державного вищого навчального закладу «Запорізький національний університет» та Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України / За ред. С. Д. Максименка, Н. Ф. Шевченко, М. Г. Ткалич. – Запоріжжя : ЗНУ, 2018. – № 1 (13) – С. 84–90. – 0,7 друк. арк.

15. Лушин П. В. От теории учебной деятельности к практике экологичной психологической помощи / П. В. Лушин // Збірник статей з нагоди ювілею В. В. Репкіна. – Київ, 2018. – 0,3 друк. арк.

16. Сухенко Я. В. Особливості прояву психологічних референтів індивідуальної освітньої траєкторії в учнів, студентів, педагогів / Сухенко Я. В. // Український психологічний журнал : збірник наукових праць / головн. ред. І. В. Данилюк. – КНУ імені Тараса Шевченка. – К. 2017. – С.111 124.

17. Сухенко Я. В. Психологічний час як детермінанта індивідуальної освітньої траєкторії особистості // Сухенко Я.В. / Освіта і наука. – 2018. – №5. – С. 110-116. <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2018-5-15>

18. Сухенко Я. В. Психологічні портрети старшокласників і педагогів: контекст колективної суб'єктності / Сухенко Я. В. // Психологія і особистість.: Науковий журнал ПНПУ імені В.Г. Короленка та Інституту психології НАПН України імені Г.С. Костюка НАПН України / за ред. Максименко С. Д., Седих К. В. – Київ-Полтава : ПНПУ, 2018. – № 2 (14). – С.121-135. <https://doi.org/10.5281/zenodo.1342347>

19. Сухенко Я. В. Семантичний диференціал для оцінки освітньої траєкторії особистості / Сухенко Я. В. // Psycholinguistics. Психолінгвістика. Психолінгвістика: зб. наук. праць. Серія: Психологія. Переяслав-Хмельницький : ФОП Домбровська Я.М., 2018. – Вип. 24(1). –С. 320-342. . <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2018-24-1-320-342>

Тези

1. Sukhenko, Ya. (2018). Education of adults in the modern world: psychology accents. International scientific conference “Modernization of educational system: world trends and national peculiarities” : Conference Proceedings, February, 23rd. Kaunas : Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2018. P. 149-151.

2. Бевз Г. Інклюзія: форма чи принцип? (психологічні аспекти неконфліктного розвитку соціальних процесів в умовах реформування) / Г. Бевз // Перспективи розвитку соціальної педагогіки в Україні: Матеріали круглого столу (24 травня 2018 р., м. Київ). – К. : КНУ імені Тараса Шевченка. – 2018. – С. 11-16. – 0,3.

3. Бевз Г. Конструювання комунікативних технологій врегулювання соціальних конфліктів: влада-громада // Г. Бевз, Д. Звонко // Комунікативні технології врегулювання соціальних конфліктів в інформаційному суспільстві: Матеріали круглого столу (1-20 листопада 2018 р., м. Київ). – Київ, 2018. – [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.facebook.com/labpsycom/?ref=bookmarks>. – 0,2.

4. Брюховецька О. В. Особливості спрямованості професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів // Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах трансформації освіти: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Київ, 25 травня 2018 р.) – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2018. – С. 15–17. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua/konferenciji>.

5. Брюховецька О. В. Проблема формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів в процесі професійної підготовки // Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку : тези доп. XIII Міжнар. наук. практ. конф. з організаційної та економічної психології(12-13 квітня 2018 року, м. Київ) / наук. ред. С.Д. Максименка, Л.М. Карамушки, М.С. Корольчука. – Київ, 2018. – С. 62-63.

6. Брюховецька О. В. Шляхи психологізації управління загальноосвітніми навчальними закладами // Психолого-педагогічні засади розвитку професіоналізму освітян в умовах реалізації Концепції Нової української школи: матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (м. Київ – Рівне, 29 березня 2018 р.) – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»; Рівне: РОІППО, 2018. – С. 19–20. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua/konferenciji>.

7. Гусєв А. І. Вплив представників психотерапевтичної та юридичної спільноти на розвиток української медіації // Психолого-педагогічні засади розвитку професіоналізму освітян в умовах реалізації Концепції Нової української школи: матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (м. Київ – Рівне, 29 березня 2018 р.) – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»; Рівне: РОІППО, 2018. – С. 44–46. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua/konferenciji>.

8. Гусєв А. І. Сучасні тенденції розвитку української медіації / А. І. Гусєв // Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення

кваліфікації фахівців в умовах трансформації освіти: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Київ, 25 травня 2018 р.) – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2018. – С. 23–25. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua/konferenciji>.

9. Діденко М. С. Психологічні особливості розвитку професійно значущих якостей майбутніх менеджерів організацій / М. С. Діденко // Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку: тези доп. XIII Міжнар. наук.-практ. конф. з організаційної та економічної психології (12-13 квітня 2018 р, м. Київ) / наук. ред. С.Д. Максименка, Л.М. Карамушки, М.С. Ковальчука. – Київ, 2018. – С. 28–29.

10. Кримлова Ю. М. Психологічні особливості переживання та типи ставлення особистості до кризи: аналіз наукових пошуків сучасності // Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах трансформації освіти: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Київ, 25 травня 2018 р.) – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2018. – С. 45–48. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua/konferenciji>.

11. Лушин П. В. «Новая украинская школа» – четвертая волна гуманизации в образовании: взгляд психолога-фасилитатора // Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах трансформації освіти: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Київ, 25 травня 2018 р.) – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2018. – С. 60–62. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua/konferenciji>.

12. Лушин П. В. Холістична парадигма у підготовці професіонала у сфері освіти // Психолого-педагогічні засади розвитку професіоналізму освітян в умовах реалізації Концепції Нової української школи: матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (м. Київ – Рівне, 29 березня 2018 р.) – К. : ДВНЗ

«Університет менеджменту освіти»; Рівне: РОІППО, 2018. – С. 65–67. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua/konferenciji>.

13. Мухіна Л. Я. Прощення як фактор особистісних змін // Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах трансформації освіти: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Київ, 25 травня 2018 р.) – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2018. – С. 71–73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua/konferenciji>.

14. Москальова А. С., Гуменюк І. А. Зміст та структура особистісного потенціалу вчителів початкових класів // Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах трансформації освіти: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Київ, 25 травня 2018 р.) – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2018. – С. 68–71. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua/konferenciji>

15. Сухенко Я. В. Психолог у Новій українській школі: орієнтири підготовки та підвищення кваліфікації // Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах трансформації освіти: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Київ, 25 травня 2018 р.) – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2018. – С. 111–113. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua/konferenciji>.

16. Сухенко Я. В. Індивідуальна освітня траєкторія особистості: логіка соціального конструювання / Сухенко Я.В. // Соціальне конструювання психологічної та педагогічної допомоги в епоху змін : Матеріали 7-го Всеукраїнського форуму вчених і практиків «Екопсихея» (Київ, 26-27 травня 2018). – К. : ГО «УАЕПД», 2018. – с. 29–31 с.

17. Сухенко Я. В. Індивідуальна освітня траєкторія особистості: часовий вимір / Сухенко Я. В. // Розквітання психології часу : Матеріали наукової

конференції (м. Одеса, 27 квітня 2018 р.) – Одеса : Принт-мастер, 2018. – с. 62–65.

18. Сухенко Я. В. Індивідуальна освітня траєкторія особистості: особливості семантичного оцінювання та вимірювання / Я. В. Сухенко // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми експериментальної психології: досвід та перспективи», 20 жовтня 2018 р. / За ред. С.Д. Максименка, Л.А. Онуфрієвої. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. – С. 67–69

19. Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор розвитку професійної кар'єри психологів в організації / С. О. Хілько // Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку: матер. XIII Міжнар. наук. практ. конф. (12-13 квітня 2018 р., м. Київ) / наук. ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, М. С. Корольчука. – К, 2018. – 164 с. С. – 57.

20. Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор соціалізації майбутніх психологів в умовах неперервної освіти / С. О. Хілько // Соціалізація і ресоціалізація особистості в умовах сучасного суспільства: матер. VI Міжнар. науково-практ. конф. (8-9 лист., 2018 р., м. Київ) / за заг. Редакцією Власової О. І., Дембицької Н. М., Запеки Я. Г. – К.: в-во «Віваріо». – 2018. – С. 156-158.

21. Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор формування професіоналізму психологів / С. О. Хілько // Психолого-педагогічні засади розвитку професіоналізму освітян в умовах реалізації Концепції Нової української школи: матер. XIII Міжнар. наук. практ. конф. (29 квітня 2018 р., м. Київ-Рівне). – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»; Рівне: РОППО, 2018. – 130 с. С. 117-119. – URL: <http://umo.edu.ua/konferenciji>

22. Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор формування професіоналізму психологів / С. О. Хілько // Психолого-педагогічні засади розвитку професіоналізму освітян в умовах реалізації Концепції Нової української школи: матер. XIII Міжнар. наук. практ. конф. (29 квітня 2018 р., м.

Київ Рівне). – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»; Рівне: РОІППО, 2018. – 130 с. С. 117-119. – URL: <http://umo.edu.ua/konferenciji>

23. Хілько С. О. Фахова підготовка майбутніх психологів на засадах екофасилітації та особистісно-орієнтованого підходу / С. О. Хілько // Психолого-педагогічний супровід фахової підготовки та підвищення кваліфікації особистості в умовах трансформації освіти: Матер. III Всеукр. науково-практ. конф. (25 травня, 2018 р., м. Київ). – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2018. – 120 с. – С. 117-120. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: umo.edu.ua/konferenciji

24. Шевченко С. В. Довіра до себе як умова професійної соціалізації майбутніх психологів / С. В. Шевченко // Соціалізація і ресоціалізація особистості в умовах сучасного суспільства: матер. VI Міжнар. науково-практ. конф. (8-9 лист., 2018 р., м. Київ) / за заг. Редакцією Власової О. І., Дембицької Н. М., Запеки Я. Г. – К.: в-во «Віваріо». – 2018. – С. 156-158.

25. Шевченко С. В. Програма розвитку довіри до себе у майбутніх психологів / С. В. Шевченко // Психолого-педагогічне забезпечення громадської підтримки освітніх інновацій: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, 2018. – С. 97-100. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umo.edu.ua/konferenciji-ta-seminari>

26. Шевченко С. В. Психологічна безпека освітнього середовища ЗВО як умова розвитку довіри до себе в майбутніх психологів / С. В. Шевченко // Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку : тези доп. XIII Міжнар. наук.-практ. конф. з організаційної та економічної психології, (Київ, 12-13 квіт. 2018 р.) / наук. ред.: С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, М. С. Корольчука. – К., 2018. – 164 с. – С. 86–87 (ISBN 978-966-629-858-7).

«Виробничо-практична продукція»

1. Вербицька Н., Діденко М., Івасій р. #Підлітки: poradnik dla fachivchin' ta fachivciv psihologichnoyi ta sotsial'noyi sferi / za zag. red. N. Verbits'koyi. K.: VBO «Tochka opori», 2018. 92s.

2. Діденко М. Ізотов О. Допоміжні матеріали з питань сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності: картки для фахівців та фахівчинь. Запоріжжя: ЗБФ «Гендер Зед». 2018. 10 с.

3. Діденко М., Вербицька Н., Ярмоленко Ю. Мій маленький монстр, або що відбувається з моєю дитиною? Порадник для батьків, котрі мають дітей підліткового віку. К.: Точка опори UA, 2018. 47 с.

4. Діденко М., Ярмоленко Ю. Підліткам про важливе просто та доступно: poradnik dla pidlitka. K.: Tochka opori UA, 2018. 37 с.

«Навчальна продукція»

1. **Арт-терапевтичний тренінг:** конспект лекцій та робочий зошит для самостійної роботи з дисципліни / автор-уклад. Л. А. Інжиєвська. Друге видання, доповнене. – К. : Педагогічна думка, 2018. – 184 с. – Бібліограф. – С. 179–183.

У навчально-методичному виданні подані основні дефеніції, предмет і завдання арт-терапевтичного тренінгу. Наведені теоретичні відомості щодо арт-терапевтичного тренінгу, розкрита специфіка арт-терапії як засобу психотерапевтичної допомоги. Матеріал поданий у формі конспекту лекцій та робочого зошита і призначений для самостійної роботи та особистісного саморозвитку. Рекомендовано студентам психологічних і педагогічних спеціальностей, може стати в нагоді викладачам, вчителям, практичним психологам, усім, хто цікавиться проблемами арт-терапії, психологам які працюють з учасниками бойових дій та їх родинами

2. Лушин П. В. **Введение в ЭкоПсихоИммунологию** : Материалы к учебному курсу / Лушин П. В. – Киев, 2018. – 96 с. – (Серия «Живая книга» ; Т. 5).– 5 друк. арк.

Данное учебное пособие является первым в инновационном направлении научно-практических изысканий «ЭкоПсихоИммунология». Конкретные случаи оказания психологической помощи психологом-экофасилитатором являются свидетельством не столько преодоления страдания, сколько укрепления социального психоиммунитета личности, групп, сообществ. Автор презентует психологическую помощь как а) элемент социального конструирования, б) способ своеобразной иммунизации от застойных процессов в саморазвитии личности, в) учебный «прививочный материал» для подготовки и повышения квалификации в области психологии и психологической помощи. Учебное пособие состоит из реальных психологических онлайн сессий, проведенных доктором психологических наук, профессором П.В. Лушиным в письменной форме, а также из так называемых им оригинальных «Экофасилитативных сказок» или своеобразных «прививок», которые позволяют в живой эвристической форме овладевать основами инновационного направления психологической помощи «экофасилитация».

«Введение в ЭкоПсихоИммунологию» рассчитано на студентов-психологов, аспирантов, исследователей психотерапии, а также на всех, кто интересуется вопросами психологического саморазвития и посттравматического роста.

ПОДАНО ДО ДРУКУ

Монографії

1. Лушин П. В. Принцип «не навреди» в психологической помощи и кодекс экологичности: хрестоматия по экопсихологии: кол. монографія / П. В. Лушин. – Київ, 2018. – 0,5 друк. арк. – *(Подано до друку)*.

Статті

1. Лушин П. В. От теории учебной деятельности к практике экологичной психологической помощи / П. В. Лушин // Збірник статей з нагоди ювілею В. В. Репкіна. – Київ, 2018. – 0,3 друк. арк. – *(Подано до друку)*.

2. Чаусова Т. В. Особливості формування мотиваційної сфери навчання підлітків / Т. В. Чаусова // 2018. – *(Подано до друку)*.

Тези

1. Брюховецька О. В. Аналіз ролі керівників в управлінні загальноосвітніми навчальними закладами // Інноваційні технології в роботі практичного психолога: тези доп. на Міжнародній науково-практичній конференції (7 червня 2018 р., м. Суми). – *(Подано до друку)*.

2. Брюховецька О. В. Новітні управлінські функції керівників загальноосвітніх навчальних закладів // Психологічні технології підготовки освітнього персоналу до розвитку організаційної культури в умовах соціальної напруженості: тези доп. на Науково-практичному семінарі (в рамках серії науково-практичних семінарів «Технології роботи організаційних психологів», 30-31 березня 2018 р., м. Львів). – *(Подано до друку)*.

3. Гусєв А.І. Сучасний стан розвитку української медіації // Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні технології в роботі практичного психолога» (7 червня 2018 р., м. Суми). – *(Подано до друку)*.

4. Чаусова Т. В. Особливості подолання синдрому «професійного вигорання» у педагогів професійно- технічних навчальних закладах / Т. В. Чаусова // 2018. – *(Подано до друку)*.

5. Чаусова Т. В. Особливості вибору засобів попередження та управління конфліктами у педагогічному колективі / Т. В. Чаусова // 2018.– *(Подано до друку)*.

ЧАСТИНА II.

АНОТОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ПРОДУКЦІЇ, ГОТОВОЇ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ

Приклади оформлення анотованого переліку продукції, готової до впровадження, наведено нижче.

НАУКОВА ПРОДУКЦІЯ

Видання

Монографії

Психологія професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів

(Брюховецька О. В.)

У монографії обґрунтовано авторську концепцію до формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів, розроблено модель професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів, визначено чинники сформованості професійної

толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів, розкрито організаційно-психологічні умови формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів.

Побудовано моделі формування професійної толерантності в процесі професійної підготовки (отримання вищої освіти) і післядипломної освіти (підвищення кваліфікації) керівників загальноосвітніх навчальних закладів, охарактеризовано особливості організаційно-психологічного супроводу формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів на всіх етапах підготовки.

Монографія розрахована на науковців, викладачів, студентів, керівників загальноосвітніх навчальних закладів, організаційних психологів, а також усіх, хто цікавиться сучасним станом розробки проблеми формування професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів.

Брюховецька О.В. Психологія професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів : монографія. – К. : Інтерсервіс – 360с.

Відкрита освіта : інноваційні технології та менеджмент (Кириченко М. О., Сергєєва Л. М., Брюховецька О. В.)

Наукове видання з нагоди дня народження видатного вченого, доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена НАПН України В.В. Олійника підготовлено ученими, науковцями ц дослідниками – членами його наукової школи. Автори розкривають сучасні наукові підходи, тенденції, напрями та технології поширення принципів відкритої освіти. Йдеться про відкриття усіх сторін освітнього процесу, про об'єктивність якості освіти для суспільства, роботодавців, здобувачів освіти, оскільки сучасність потребує об'єднання фахівців різних галузей знань задля здійснення значних змін в русі відкритої освіти.

Видання адресоване науковцям, докторантам, аспірантам, магістрантам, працівникам освітніх закладів та установ.

Відкрита освіта : інноваційні технології та менеджмент : кол. монографія / за наук. ред. О.М. Кириченка, Л.М. Сергєєвої. – Київ : Вид-во Ін-ту обдарованої дитини НАПН України, 2018. – 440 с.

Арт-терапевтичний тренінг: конспект лекцій та робочий зошит для самостійної роботи з дисципліни

(Кириченко М. О., Сергєєва Л. М., Брюховецька О. В.)

У навчально-методичному виданні подані основні дефеніції, предмет і завдання арт-терапевтичного тренінгу. Наведені теоретичні відомості щодо арт-терапевтичного тренінгу, розкрита специфіка арт-терапії як засобу психотерапевтичної допомоги. Матеріал поданий у формі конспекту лекцій та робочого зошита і призначений для самостійної роботи та особистісного саморозвитку. Рекомендовано студентам психологічних і педагогічних спеціальностей, може стати в нагоді викладачам, вчителям, практичним психологам, усім, хто цікавиться проблемами арт-терапії, психологам які працюють з учасниками бойових дій та їх родинами.

Арт-терапевтичний тренінг: конспект лекцій та робочий зошит для самостійної роботи з дисципліни / автор-уклад. Л. А. Інжисєвська. Друге видання, доповнене. – К. : Педагогічна думка, 2018. – 184 с. – Бібліограф. – С. 179–183.

НАВЧАЛЬНА ПРОДУКЦІЯ

Засоби навчання

Введение в ЭкоПсихоИммунологию : материалы к учебному курсу (Лушин П. В.)

Данное учебное пособие является первым в инновационном направлении научно-практических изысканий «ЭкоПсихоИммунология». Конкретные случаи оказания психологической помощи психологом-экофасилитатором являются свидетельством не столько преодоления страдания, сколько укрепления социального психоиммунитета личности, групп, сообществ. Автор презентует психологическую помощь как а) элемент социального конструирования, б) способ своеобразной иммунизации от застойных процессов в саморазвитии личности, в) учебный «прививочный материал» для подготовки и повышения квалификации в области психологии и психологической помощи. Учебное пособие состоит из реальных психологических онлайн сессий, проведенных доктором психологических наук, профессором П.В. Лушиным в письменной форме, а также из так называемых им оригинальных «Экофасилитативных сказок» или своеобразных «прививок», которые позволяют в живой эвристической форме овладевать основами инновационного направления психологической помощи «экофасилитация».

«Введение в ЭкоПсихоИммунологию» рассчитано на студентов-психологов, аспирантов, исследователей психотерапии, а также на всех, кто интересуется вопросами психологического саморазвития и посттравматического роста.

Лушин П. В. Введение в ЭкоПсихоИммунологию : Материалы к учебному курсу / Лушин П. В. – Киев, 2018. – 96 с. – (Серия «Живая книга» ; Т. 5).– 5 друк. арк.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ УСТАНОВИ (у таблицях)

Таблиця П.1.

Виконання наукових досліджень у 2018 році (одиниць)

Назви структурних підрозділів	Усього досліджувалося тем за державною та галузевою тематикою	у тому числі	
		розпочато у звітному році	завершено у звітному році
Дослідження на виконання державних цільових програм			
-	-	-	-
-	-	-	-
Усього			
Фундаментальні дослідження			
Кафедра психології та особистісного розвитку	1	-	-
-	-	-	-
Усього			
Прикладні дослідження			
-	-	-	-
-	-	-	-
Усього	1	-	-

⁵Навчальна продукція (навчальні програми, підручники, навчальні посібники (навчально-методичні, навчальні наочні посібники, хрестоматії, практикуми, робочі зошити); засоби навчання (навчально-наочні ігрові посібники; атласи; навчальні карти; відео- та аудіовізуальні засоби навчання; електронні засоби навчального призначення; електронні засоби загального призначення) тощо).

⁶Довідкова продукція (енциклопедії (енциклопедичні словники); мовні, лінгвістичні словники; довідники, каталоги тощо).

Таблиця П.3.2.

**Продукція, підготовлена в ході виконання наукових досліджень у 2018 році
(частина II)**

Назва установи	Статті							Тези доповідей
	усього	з них						
		у вітчизняних наукових фахових виданнях	у вітчизняних виданнях, що входять до наукометричних баз даних	у зарубіжних виданнях	у зарубіжних виданнях, що входять до наукометричних баз даних	у виданнях з імпакт-фактором	інші	
Кафедра психології та особистісного розвитку	19	12	2	1	3	-	2	25

Експериментальна робота за рівнями (одиниць)

Назви структурних підрозділів	Кількість експериментів за рівнями					Кількість експериментальних навчальних закладів, установ, організацій			
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі затверджених		
		Всеукраїнський (за рішенням МОН України)	Академічний (за рішенням Президії НАПН України)	Підвідомчої установи НАПН України (за рішенням відділення НАПН України, вченої ради установи)	Структурного підрозділу підвідомчої установи (за рішенням вченої ради установи)		МОН України	Органами управління освітою АР Крим, областей, міст Києва і Севастополя	Місцевими органами управління освітою
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Кафедра психології та особистісного розвитку	1	-	-	1	-	1	-	1	-
Усього	1	-	-	1	-	1	-	1	-

Упровадження результатів наукових досліджень

Теми дослідження ¹	Термін виконання	Упроваджені результати дослідження ²	Етапи впровадження результатів дослідження ³	Рівні впровадження результатів дослідження ⁴	Об'єкти впровадження результатів дослідження ⁵	Соціальний ефект упровадження результатів дослідження ⁶
1	2	3	4	5	6	7
За 2018 рік ⁷						
«Особистісний розвиток та психологічна допомога в сучасних умовах»	(2017-2021 рр.)	<p>1. Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор розвитку професійної кар'єри психологів в організації / С. О. Хілько // Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку: матер. XIII Міжнар. наук. практ. конф. (12-13 квітня 2018 р., м. Київ) / наук. ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, М. С. Корольчука. – К, 2018. – 164 с. С. – 57.</p> <p>2. Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор формування професіоналізму психологів / С. О. Хілько // Психолого-педагогічні засади розвитку професіоналізму освітян в умовах реалізації Концепції Нової української школи: матер. XIII Міжнар. наук. практ. конф. (29 квітня 2018 р., м. Київ Рівне). – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»; Рівне: РОІППО, 2018. – 130 с. С.</p>	Перший	Підрозділ підвідомчої установи НАПН України	ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»	Професійне становлення майбутніх психологів яке полягає у здатності виявляти толерантність до зовнішніх і внутрішніх ситуацій невизначеності в професійній діяльності, що супроводжується когнітивним осмисленням таких ситуацій, позитивним ставленням до невизначеності або двозначності та активним пошуком шляхів

		<p>117 – URL: http://umo.edu.ua/konferenciji</p> <p>3. Хілько С. О. Фахова підготовка майбутніх психологів на засадах екофасилітації та особистісно-орієнтованого підходу / С. О. Хілько // Психолого-педагогічний супровід фахової підготовки та підвищення кваліфікації особистості в умовах трансформації освіти: Матер. III Всеукр. науково-практ. конф. (25 травня, 2018 р., м. Київ). – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2018. – 120 с. – С. 117-120. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: umo.edu.ua/konferenciji</p> <p>4. Хілько С. О. Толерантність до невизначеності як фактор соціалізації майбутніх психологів в умовах неперервної освіти / С. О. Хілько // Соціалізація і ресоціалізація особистості в умовах сучасного суспільства: матер. VI Міжнар. науково-практ. конф. (8-9 лист., 2018 р., м. Київ) / за заг. Редакцією Власової О. І., Дембицької Н. М., Запеки Я. Г. – К.: в-во «Віваріо». – 2018. – С. 156-158.</p>				вирішення таких ситуацій
«Особистісний розвиток та психологічна допомога в сучасних	(2017-2021 pp.)	<p>Статті:</p> <p>1. Svitlana Shevchenko. Interrelation of Professional Identity and Self-Trust in Psychology Students / Svitlana Shevchenko, Heorhii Lozhkin, //</p>	Перший	Підрозділ підвідомчої установи НАПН України	ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»	Професійне становлення майбутніх психологів на етапі

умовах»		<p>Science and education : academic Journal of South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky. – 2018. – № 1 – С. 88-98. (ISSN 2311-8466)</p> <p>Тези конференцій:</p> <p>2. Шевченко С. В. Програма розвитку довіри до себе у майбутніх психологів / С. В. Шевченко // Психолого-педагогічне забезпечення громадської підтримки освітніх інновацій: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, 2018. – С. 97-100. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://umo.edu.ua/konferenciji-ta-seminari</p> <p>3. Шевченко С. В. Психологічна безпека освітнього середовища ЗВО як умова розвитку довіри до себе в майбутніх психологів / С. В. Шевченко // Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку : тези доп. XIII Міжнар. наук.-практ. конф. з організаційної та економічної психології, (Київ, 12-13 квіт. 2018 р.) / наук. ред.: С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, М. С. Корольчука. – К., 2018. – 164 с. – С. 86-87</p>				<p>професійної підготовки. Розвиток довіри до себе як фахівця та професійна ідентифікація з майбутньою професією на етапі навчання у ЗВО.</p>
---------	--	--	--	--	--	---

		(ISBN 978-966-629-858-7) 4. Шевченко С. В. Довіра до себе як умова професійної соціалізації майбутніх психологів / С. В. Шевченко // Соціалізація і ресоціалізація особистості в умовах сучасного суспільства: матер. VI Міжнар. науково-практ. конф. (8-9 лист., 2018 р., м. Київ) / за заг. Редакцією Власової О. І., Дембицької Н. М., Запеки Я. Г. – К.: в-во «Віваріо». – 2018. – С. 156-158.				
--	--	---	--	--	--	--

¹ Зазначаються теми наукових досліджень, завершені у звітному та двох попередніх роках.

² Зазначаються усі результати, отримані за завершеними впродовж звітнього та двох попередніх років дослідженнями (вид і назва (бібліографічний опис видання): офіційна, наукова, виробничо-практична, навчальна (у тому числі засоби навчання), довідкова продукція).

³ Перший або другий етап упровадження зазначається для кожного результату наукового дослідження.

⁴ Всеукраїнський або локальний рівень упровадження зазначається для кожного результату наукового дослідження.

⁵ Об'єкти впровадження зазначаються для кожного результату наукового дослідження. У разі впровадження на локальному рівні зазначаються повні юридичні назви органів державної влади та місцевого самоврядування, навчальних закладів, установ, підприємств, організацій, де використовується продукція установи. У разі впровадження на всеукраїнському рівні зазначається загальна кількість об'єктів упровадження кожного виду і типу згідно з переліком із таблиці IV.2 Також зазначаються повні юридичні назви об'єктів упровадження, де використовується продукція установи, – щонайменше по одному з кожного регіону.

⁶ Зазначається для кожного результату наукового дослідження. Описується одним реченням.

⁷ За звітний рік.

⁸ За рік, що передує звітному.

⁹ За рік, що передує попередньому.

Об'єкти впровадження результатів наукових досліджень (одиниць)

Теми наукового дослідження ¹	Термін виконання	Об'єкти впровадження ²									Усього об'єктів упровадження
		Органи державної влади та місцевого самоврядування	Навчальні заклади						Підвідомчі установи НАПН України	Інші установи, підприємства, організації	
			Дошкільні	Загальноосвітні	Позашкільні	Професійно-технічні	Вищі	Інші			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
За 2018 рік ³											
«Особистісний розвиток та психологічна допомога в сучасних умовах»	(2017-2021 рр.)	-	-	-	-	-	1		-	-	-
Усього		-	-	-	-	-	1		-	-	-

¹ Зазначаються теми наукових досліджень, завершені у звітному та двох попередніх роках.

² Наводяться за кожною темою наукового дослідження.

³ За звітний рік.

⁴ За рік, що передує звітному.

⁵ За рік, що передує попередньому.

Упровадження результатів наукових досліджень за видами продукції (одиниць)

Теми досліджень ¹	Термін виконання	Результати наукових досліджень ²																				Всього результатів наукових досліджень			
		офіційна		Наукова продукція		Виробничо-практична		Навчальна продукція		Довідкова продукція		Електронні ресурси		Державні стандарти освіти, навчальні плани		Аналітичні матеріали, матеріали до державних конференцій		Експертні висновки		Рекомендації міжнародних, всеукраїнських конференцій				Розпочато досліджень за результатами завершених наукових досліджень	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
За 2018 рік ³																									
«Особистісний розвиток та психологічна допомога в сучасних умовах»	(2017-2021 рр.)	-	-	10	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	13

¹ Зазначаються теми наукових досліджень, завершені у звітному та двох попередніх роках.

² Наводяться за кожною темою наукового дослідження.

³ За звітний рік.

⁴ За рік, що передує звітному.

⁵ За рік, що передує попередньому.

Таблиця VI.1.

Організація та проведення науково-практичних масових заходів (одиниць)

Організація та проведення масових заходів	Види масових заходів																Усього	у тому числі міжнародні
	з'їзди, конгреси		симпозіуми, форуми		конференції		наукові семінари		педагогічні читання		круглі столи		виставки		інші види заходів			
	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні		
Масові заходи, включені до Плану НАПН України	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Масові заходи, включені до Плану Інституту (Центру) НАПН України	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Усього	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-

Участь у науково-практичних масових заходах (одиниць)*

Назви структурних підрозділів	Види масових заходів																Усього	у тому числі міжнародні
	з'їзди, конгреси		симпозіуми, форуми		конференції		наукові семінари		педагогічні читання		круглі столи		виставки		інші види заходів			
	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні	усього	у тому числі міжнародні		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Кафедра психології та особистісного розвитку	-	-	4	1	27	16	16	3	-	-	4	-	7	6	15	7	73	33

* Проведених іншими установами, організаціями, закладами.

**Інформація про висвітлення результатів діяльності установи, закладу
в інформаційному науково-освітньому просторі
(на кінець звітнього року)**

Назва показника	Усього	у тому числі працівники:	
		за основним місцем роботи	сумісники
Загальна кількість наукових, науково-педагогічних працівників на кінець звітнього року, осіб	14	12	2
з них мають профілі в Google Scholar, осіб	14	12	2
з них представлені у системі «Бібліометрика української науки», осіб	14	12	2
з них мають ORCID iD, осіб	14	12	2
з них мають Scopus Author ID, осіб	-	-	-
з них мають ResearcherID, осіб	1	1	-
Частка наукових, науково-педагогічних працівників, які мають профілі в Google Scholar, відсотків	100%	100%	100%
Частка наукових, науково-педагогічних працівників, які представлені у системі «Бібліометрика української науки», відсотків	100%	100%	100%
Частка наукових, науково-педагогічних працівників, які мають ORCID iD, відсотків	100%	100%	100%
Частка наукових, науково-педагогічних працівників, які мають Scopus Author ID, відсотків	-	-	-
Частка наукових, науково-педагогічних працівників, які мають ResearcherID, відсотків	7%	7%	7%
Кількість наукових, науково-педагогічних працівників, індекс Гірша яких ≤ 10 (згідно наявних у Google Scholar бібліометричних портретів), осіб	12	11	1
Кількість наукових, науково-педагогічних працівників, індекс Гірша яких у межах 11–19 (згідно наявних у Google Scholar бібліометричних портретів), осіб	2	1	1
Кількість наукових, науково-педагогічних працівників, індекс Гірша яких ≥ 20 (згідно наявних у Google Scholar бібліометричних портретів), осіб	-	-	-

**Перелік тем дисертаційних досліджень,
захищених у спеціалізованій ученій раді***

К 26.451.02

На здобуття наукового ступеня кандидата наук

19.00.07 - педагогічна та вікова психологія

1. **Хілько С. О.** Психологічні умови формування толерантності до невизначеності у майбутніх психологів / Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих ім. І. Зазюна НАПН України; наук. конс. – д.психол.н., проф. П. В. Лушин.

**Перелік тем дисертаційних досліджень,
захищених у спеціалізованій ученій раді**

Д 26.453.02

19.00.07 - педагогічна та вікова психологія

1. **Шевченко С. В.** Психологічні особливості розвитку довіри до себе у майбутніх психологів / Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України; наук. конс. – д.психол.н., проф. Г. В. Ложкін.

19.00.10 – організаційна психологія; економічна психологія

2. **Брюховецька О. В.** Психологічні основи формування професійної толерантності у керівників загальноосвітніх навчальних закладів / Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України; наук. конс. – член-кореспондент НАПН України, д.психол.н., проф. Л. М. Карамушка

* При складанні переліку тем дисертаційних досліджень, захищених у спеціалізованій ученій раді, наукові ступені, вчені звання наукових керівників та консультантів слід скорочувати згідно з ДСТУ 3582 – 97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила».

Найменування установи НАПН України, де захищено роботу подається без скорочення.